

I

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 216/2008

2008 m. vasario 20 d.

dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą, panaikinantis Tarybos direktyvą 91/670/EEB, Reglamentą (EB) Nr. 1592/2002 ir Direktyvą 2004/36/EB

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 80 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

pasikonsultavę su Regionų komitetu,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Civilinės aviacijos srityje aukštą ir vienodą Europos piliečių apsaugos lygį visą laiką turėtų užtikrinti bendrosios saugos taisyklės ir priemonės, užtikrinančios, kad produktai, asmenys ir organizacijos Bendrijoje atitiktų šias ir aplinkos apsaugos taisykles. Tai turėtų padėti sudaryti palankesnes sąlygas laisvam prekių, asmenų ir organizacijų judėjimui vidaus rinkoje.
- (2) Be to, trečiųjų šalių orlaiviams, atskrendantiems į teritoriją, kuriai taikoma Sutartis, per ją skrendantiems ar iš jos išskrendantiems, turėtų būti taikoma atitinkama priežiūra

⁽¹⁾ OL C 185, 2006 8 8, p. 106.

⁽²⁾ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 301 E, 2007 12 13, p. 103), 2007 m. spalio 15 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 277 E, 2007 11 20, p. 8) ir 2007 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento pozicija. 2008 m. sausio 31 d. Tarybos sprendimas.

Bendrijos lygmeniu, neviršijant 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje pasirašytoje Tarptautinėje civilinės aviacijos konvencijoje (toliau – Čikagos konvencija), kurios šalimis yra visos valstybės narės, nustatytų ribų.

- (3) Čikagos konvencija jau numatyti būtinausi civilinės aviacijos saugos ir su ja susijusios aplinkos apsaugos standartai. Bendrijos esminiai reikalavimai ir jų įgyvendinimui priimtos taisyklės turėtų užtikrinti, kad valstybės narės vykdo pagal Čikagos konvenciją prisiimtus įsipareigojimus, įskaitant įsipareigojimus trečiųjų šalių atžvilgiu.
- (4) Vadovaudamasi Čikagos konvencijoje nustatytais standartais ir rekomenduojama praktika, Bendrija turėtų nustatyti esminius reikalavimus, taikytinus aviacijos produktams, dalims ir prietaisams, su orlaivio naudojimu susijusiems asmenims ir organizacijoms, pilotų mokyme ir medicini-nėse apžiūrose dalyvaujantiems asmenims bei šiam tikslui skirtiems produktams. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai parengti būtinas įgyvendinimo taisykles.
- (5) Nebūtų tikslinga bendrąsias taisykles taikyti visiems orlaiviams, visų pirma paprastos konstrukcijos orlaiviams arba tiems, kurie daugiausiai naudojami vietiniams skrydžiams vykdyti, yra pagaminti privačioms reikmėms, yra ypač reti ar kurių yra nedaug; todėl už tokių orlaivių reguliavimo kontrolę ir toliau turėtų būti atsakingos valstybės narės, šiame reglamente nenustatant kitoms valstybėms narėms prievolės pripažinti šias nacionalines priemones. Tačiau reikėtų imtis proporcingų priemonių siekiant iš esmės padidinti laisvalaikio aviacijos saugos lygį. Pirmiausia reikėtų atsižvelgti į lėktuvus ir sraigtasparnius, kurių maksimali kilimo masė yra maža, kurie vis dažniau naudojami, gali skraidyti visoje Bendrijoje ir yra pagaminti

pramoniniu būdu. Todėl, siekiant užtikrinti reikiamą vienodą saugos ir aplinkos apsaugos lygį, jų reglamentavimas būtų veiksmingesnis Bendrijos lygmeniu.

- (6) Bendrijos veiksmų taikymo sritis turėtų būti apibrėžta aiškiai, kad būtų galima nedviprasmiškai nurodyti asmenis, organizacijas ir produktus, kuriems taikomas šis reglamentas ir jo įgyvendinimo taisyklės. Tokia taikymo sritis turėtų būti aiškiai apibrėžta pateikiant orlaivių, kuriems šis reglamentas netaikomas, sąrašą.
- (7) Aviacijos produktai, dalys ir prietaisai, su komerciniu oro susisiekimu susiję naudotojai, taip pat pilotai, jų mokyme ir medicininėse apžiūrose dalyvaujantys asmenys, organizacijos ir šiam tikslui skirti produktai turėtų būti sertifikuojami arba licencijuojami po to, kai buvo nustatyta, kad jie atitinka esminius reikalavimus, kuriuos Bendrija turi nustatyti atsižvelgiant į Čikagos konvencijoje pateiktus standartus ir rekomenduojamą praktiką. Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai parengti būtinas įgyvendinimo taisykles, skirtas pažymėjimo išdavimo sąlygoms ar jo pakeitimo pareiškimu apie gebėjimus sąlygoms nustatyti, atsižvelgiant į su skirtingais orlaivio naudojimo tipais, pavyzdžiui, tam tikrų rūšių aviacijos darbais ir vietiniais skrydžiais mažais orlaiviais, susijusią riziką.
- (8) Orlaivio naudojimo nekomerciniais tikslais atveju naudojimo ir licencijų išdavimo taisyklės turėtų būti pritaikytos atsižvelgiant į orlaivio sudėtingumą, ir turėtų būti pateiktas atitinkamas apibrėžimas.
- (9) Reikėtų apriboti su laisvalaikio piloto licencija susijusias teises, atsižvelgiant į igytą parengimą susijusioms kvalifikacijoms gauti, remiantis įgyvendinimo taisyklėmis.
- (10) Siekiant Bendrijos tikslų laisvo prekių, asmenų ir paslaugų judėjimo, taip pat bendrosios transporto politikos srityse, valstybės narės, nenustatydamos papildomų reikalavimų ar vertinimų, turėtų pripažinti pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles sertifikuotus produktus, dalis ir prietaisus, organizacijas ar asmenis.
- (11) Turėtų būti numatytos pakankamai lanksčios reagavimo į ypatingas aplinkybes galimybės, pavyzdžiui, nustatant neatidėliotinas saugos priemones ar reaguojant į nenumatytus ar ribotus naudojimo poreikius. Taip pat turėtų būti numatyta nuostata lygiaverčiam saugos lygiui pasiekti kitomis priemonėmis. Valstybėms narėms turėtų būti suteikta teisė atleisti nuo šiamo reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse nustatytų reikalavimų vykdymo, jeigu atleidimo taikymo sritis griežtai apribota ir jam taikoma atitinkama Bendrijos kontrolė.
- (12) Būtina tobulinti reglamentavimą visose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, kad tam tikras užduotis, kurios šiuo metu atliekamos Bendrijos ar nacionaliniu lygmeniu, atliktų viena specializuota ekspertų įstaiga. Todėl, atsižvelgiant į dabartinę Bendrijos institucinę struktūrą ir įgaliojimų pusiausvyrą, reikia įsteigti Europos aviacijos saugos agentūrą (toliau – Agentūra), kuri būtų techniškai nepriklausoma ir turėtų teisinį, administracinį bei finansinį savarankiškumą. Tuo tikslu būtina ir tikslinga, kad tai būtų Bendrijos institucija, turinti juridinio asmens statusą ir besinaudojanti jai šiuo reglamentu suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais.
- (13) Pagal Bendrijos institucinę sistemą, už Bendrijos teisės įgyvendinimą visų pirma atsako valstybės narės. Todėl šiame reglamente nustatytos sertifikavimo užduotys ir jo įgyvendinimo taisyklės turi būti vykdomos nacionaliniu lygmeniu. Tačiau tam tikrais aiškiai apibrėžtais atvejais Agentūrai taip pat turėtų būti suteikti įgaliojimai vykdyti šiame reglamente nurodytas sertifikavimo užduotis. Dėl tos pačios priežasties Agentūrai turėtų būti leista imtis reikiamų priemonių, susijusių su orlaivio naudojimu, igulos kvalifikacija ar trečiųjų šalių orlaivių sauga, kai būtent ši priemonė geriausiai užtikrintų vienodumą ir sudarytų geresnes sąlygas vidaus rinkos veikimui.
- (14) Pagal Reglamento (EB) Nr. 2111/2005⁽¹⁾ nuostatas Agentūra privalo perduoti visą informaciją, kuri galėtų būti naudinga atnaujinant Bendrijos oro vežėjų, kuriems dėl saugos priežasčių taikomas veiklos draudimas Bendrijoje, sąrašą. Jei Agentūra atsisako išduoti leidimą oro vežėjui pagal šio reglamento sąlygas, ji turėtų perduoti Komisijai visą informaciją, kurios pagrindu atsisakyta išduoti leidimą, kad šio oro vežėjo pavadinimas, prirėkus, būtų įrašytas į tą sąrašą.
- (15) Siekiant veiksmingo Bendrijos civilinės aviacijos saugos sistemos veikimo tose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, reikia stiprinti Komisijos, valstybių narių ir Agentūros bendradarbiavimą, kad būtų atskleistos nesaugios sąlygos ir atitinkamai imtasi padėtų gerinančių priemonių.
- (16) Siekiant skatinti saugos kultūrą ir tinkamai veikiančią reguliavimo sistemą tose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, reikia, kad incidentų ir įvykių liudinininkai
- ⁽¹⁾ 2005 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2111/2005 dėl oro vežėjų, kuriems taikomas draudimas vykdyti veiklą Bendrijoje, Bendrijos sąrašo sudarymo ir oro transporto keleivių informavimo apie skrydį vykdančio oro vežėjo tapatybę (OL L 344, 2005 12 27, p. 15).

savanoriškai praneštų apie tai, kas įvyko. Sukūrus nebaudžiamą aplinką, būtų sudarytos geresnės tokių pranešimų teikimo sąlygos, todėl valstybės narės turėtų imtis atitinkamų priemonių, užtikrinančių tokios informacijos ir jos teikėjų apsaugą.

- (17) Siekiant užtikrinti klientų pasitikėjimą oro transportu, į avarijų ore tyrimų rezultatus turėtų būti reaguojama nedelsiant, visų pirma, kai jos susijusios su orlaivio konstrukcijos trūkumais ir (arba) valdymu.
- (18) Siekiant šiame reglamente numatytų saugos tikslų, Bendrijai turėtų būti suteikti įgaliojimai skirti finansines baudas Agentūros išduotų pažymėjimų ir patvirtinimų turėtojams. Pagal Bendrijoje galiojančią teisinę tvarką tokias finansines baudas turėtų skirti Komisija, remdamasi Agentūros rekomendacija. Reikėtų pabrėžti, kad pradėjus taikyti finansines baudas, Komisija, užuot atėmusi pažymėjimą, galėtų subtiliau, lanksčiau ir keliais etapais spręsti taisyklių pažeidimo klausimą.
- (19) Kadangi pagal Sutarties nuostatas visus pagal šį reglamentą priimtus Komisijos sprendimus turi teisę peržiūrėti Europos Bendrijų Teisingumo Teismas, šiam, remiantis Sutarties 229 straipsniu, turėtų būti suteikta neribota jurisdikcija vertinti sprendimus, kuriais Komisija skiria vienkartinės ir periodinės baudas.
- (20) Siekiant reaguoti į didėjantį susirūpinimą keleivių sveikata ir gerove skrydžių metu, būtina kurti orlaivių konstrukcijas, kurios geriau užtikrintų keleivių saugumą ir tausotų jų sveikatą.
- (21) Šio reglamento tikslus galima veiksmingai pasiekti bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis. Tokiu atveju šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių nuostatos gali būti adaptuojamos Bendrijos ir šių šalių sudarytais susitarimais. Kai tokių susitarimų nėra, valstybėms narėms vis tiek turėtų būti leista, vykdant atitinkamą Bendrijos kontrolę, pripažinti trečiosios šalies patvirtinimus, suteiktus užsienio kilmės produktams, dalims ir prietaisams, organizacijoms ir personalui.
- (22) Siekiant tinkamai padėti Bendrijai, Agentūrai turėtų būti leidžiama plėtoti savo kompetenciją, susijusią su visais civilinės aviacijos saugos ir aplinkos apsaugos aspektais, kuriems taikomas šis reglamentas. Ji turėtų padėti Komisijai rengti būtinus teisės aktus ir talkinti valstybėms narėms bei pramonei juos įgyvendinant. Ji turėtų būti pajėgi skelbti sertifikavimo specifikacijas ir konsultacinę medžiagą bei teikti technines išvadas ir išduoti reikiamus pažymėjimus,
- taip pat ji turėtų padėti Komisijai vykdyti šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymo stebėseną ir jai turėtų būti suteikti reikiami įgaliojimai užduotims vykdyti.
- (23) Siekiant veiksmingai kontroliuoti Agentūros funkcijas, Komisija ir valstybės narės turėtų turėti savo atstovus Valdančiojoje taryboje. Šiai tarybai turėtų būti suteikti reikiami įgaliojimai sudaryti biudžetą, patikrinti jo vykdymą, priimti atitinkamas finansines taisykles, nustatyti skaidrią darbo tvarką, pagal kurią Agentūra priima sprendimus, ir paskirti vykdančiąjį direktorių. Be to, tikslinga, kad Agentūrai būtų leista vykdyti mokslinius tyrimus ir organizuoti atitinkamą su Komisija ir valstybėmis narėmis vykdomų veiksmų koordinavimą. Pageidautina, kad Agentūra padėtų Bendrijai ir jos valstybėms narėms tarptautinių santykių srityje, įskaitant taisyklių suderinimą, patvirtinimų pripažinimą ir techninį bendradarbiavimą, ir kad jai būtų suteikta teisė užmegzti atitinkamus santykius su trečiųjų šalių aviacijos institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis spręsti klausimus, kuriems taikomas šis reglamentas.
- (24) Skaidrumo sumetimais suinteresuotas šalis Agentūros valdančiojoje taryboje turėtų atstovauti stebėtojais.
- (25) Atsižvelgiant į visuomenės interesus, būtina, kad su sauga susijusią veiklą Agentūra grįstų tik nepriklausoma kompetencija, griežtai laikydamosi šio reglamento ir Komisijos priimtų jo įgyvendinimo taisyklių. Tuo tikslu visus su sauga susijusius Agentūros sprendimus turėtų priimti jos vykdančysis direktorius, kuriam turėtų būti suteiktos lanksčios galimybės konsultuotis ir organizuoti Agentūros vidaus veiklą. Tačiau tuo atveju, kai Agentūra turi parengti bendro pobūdžio taisyklių, kurias turi įgyvendinti nacionalinės valdžios institucijos, projektą, sprendimų procese turėtų dalyvauti ir valstybės narės.
- (26) Būtina užtikrinti, kad šalys, kurioms Agentūros sprendimai turi poveikį, turėtų reikiamas teisių gynimo priemones, kurios būtų pritaikytos ypatingam aviacijos srities pobūdžiui. Turėtų būti nustatytas atitinkamas skundų pateikimo mechanizmas, kad vykdančiojo direktoriaus sprendimus būtų galima apskųsti specializuotai Apeliacinei tarybai, kurios sprendimus savo ruožtu galima apskųsti Teisingumo Teismui.
- (27) Siekiant užtikrinti visišką Agentūros savarankiškumą ir nepriklausomumą, jai turėtų būti numatytas nepriklausomas biudžetas, kurio pajamas iš esmės sudarytų Bendrijos teikiamas finansavimas ir sistemos naudotojų sumokėti mokesčiai. Valstybių narių, trečiųjų šalių ar kitų subjektų finansiniai įnašai neturėtų pažeisti Agentūros nepriklausomumo ir nešališkumo. Bendrijos biudžeto sudarymo tvarka

turėtų būti taikoma tiek, kiek tai susiję su Bendrijos teikiamu finansavimu ir visomis kitomis subsidijomis, mokamomis iš Europos Sąjungos bendrojo biudžeto. Sąskaitų auditą turėtų atlikti Audito Rūmai.

- (28) Prieš įsteigiant Agentūros vietos įstaigas, turėtų būti nustatytos bendrosios taisyklės, siekiant patikslinti, kokie reikalavimai turi būti įvykdyti ir koks turi būti atitinkamos valstybės narės įnašas.
- (29) Kadangi šio reglamento tikslų, t. y. nustatyti bendrąsias taisykles civilinės aviacijos saugos ir aplinkos apsaugos srityje ir jas vienodai taikyti, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi dėl šio reglamento taikymo visos Europos mastu tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.
- (30) Siekiant sudaryti geresnes sąlygas civilinės aviacijos saugos didinimui Europoje, buvo pripažinta, kad turėtų būti siekiama Europos Sąjungai nepriklausančių Europos šalių dalyvavimo, kad būtų užtikrinta visos Europos dimensija. Europos šalis, kurios yra sudariusios su Bendrija susitarimus dėl Bendrijos *acquis* šio reglamento taikymo srityje priėmimo ir taikymo, turėtų dalyvauti jos veikloje pagal tuose susitarimuose numatytas sąlygas.
- (31) Siekiama bendro tikslo – valstybių narių funkcijų ir užduočių, įskaitant tas, kurios atsirado joms bendradarbiaujant per jungtines aviacijos institucijas, veiksmingo perdavimo Agentūrai, nė kiek nesumažinant dabartinio aukšto saugos lygio ir nesukeliant neigiamo poveikio sertifikavimo planams. Būtinam perdavimui atlikti turėtų būti patvirtintos atitinkamos priemonės.
- (32) Šiuo reglamentu nustatomos bendrosios taisyklės civilinės aviacijos srityje ir įsteigiama Europos aviacijos saugos agentūra. Todėl 2002 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1592/2002 dėl bendrųjų taisyklių civilinės aviacijos srityje ir įsteigiantis Europos aviacijos saugos agentūrą⁽¹⁾ turėtų būti panaikintas.
- (33) Šiame reglamente nustatytos atitinkamos išsamios nuostatos, skirtos bendrųjų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos nustatymui ir įgyvendinimui civilinės aviacijos srityje. Todėl reikėtų laiku panaikinti 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3922/91 dėl

techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje⁽²⁾ III priedą ir 1991 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvą 91/670/EEB dėl personalo licencijų vykdyti civilinės aviacijos funkcijas abipusio pripažinimo⁽³⁾, nepažeidžiant pagal šiuos aktus jau atlikto produktų, asmenų ir organizacijų sertifikavimo ir licencijavimo.

- (34) Šiuo reglamentu nustatomos atitinkamos išsamios nuostatos dėl Bendrijos oro uostais besinaudojančių trečiųjų šalių orlaivių saugos. Todėl 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/36/EB dėl Bendrijos oro uostais besinaudojančių trečiųjų šalių orlaivių saugos⁽⁴⁾ turėtų būti laiku panaikinta, nepažeidžiant įgyvendinimo priemonių dėl informacijos rinkimo, patikrinimų perone ir keitimosi informacija.
- (35) Šis reglamentas bus taikomas visoms kitoms sritims, susijusioms su civilinės aviacijos sauga, remiantis ateityje pagal Sutartį teikiama siūlymais.
- (36) Atsižvelgiant į 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais⁽⁵⁾ bei į atitinkamus nacionalinės teisės aktus, būtina nustatyti atitinkamas priemones, kad būtų užtikrinta reikiama slaptų saugos duomenų apsauga ir tuo pat metu visuomenei būtų teikiama pakankamai informacijos apie civilinės aviacijos saugos lygį ir aplinkos apsaugą šioje srityje. Vadovaujantis atitinkamai Sutarties 195 ir 230 straipsniais, dėl pagal to reglamento 8 straipsnį Agentūros priimtų sprendimų turėtų būti galimybė pateikti skundą Ombudsmenui arba pareikšti ieškinį Teisingumo Teisme.
- (37) Šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽⁶⁾.
- (38) Pirmiausia Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti įgyvendinimo taisykles dėl tinkamumo skraidyti, skrydžių įgulų licencijavimo ir susijusių patvirtinimų, oro skrydžių vykdymo, trečiųjų šalių naudotojų naudojamų orlaivių,

⁽²⁾ OL L 373, 1991 12 31, p. 4. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 8/2008 (OL L 10, 2008 1 12, p. 1).

⁽³⁾ OL L 373, 1991 12 31, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 143, 2004 4 30, p. 76. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2111/2005.

⁽⁵⁾ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

⁽⁶⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

⁽¹⁾ OL L 240, 2002 9 7, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 334/2007 (OL L 88, 2007 3 29, p. 39).

priežiūros ir reikalavimų vykdymo užtikrinimo, taip pat priimti reglamentą dėl Agentūros imamų mokesčių ir rinkliavų. Kadangi tos priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies keisti neesmines šio reglamento nuostatas arba papildyti jį naujomis neesminėmis nuostatomis, jos turi būti patvirtintos, taikant Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

(39) Dėl veiksmingumo priežasčių, aplinkos apsaugos esminių reikalavimų patikslinimui ir aplinkos apsaugos įgyvendinimo taisyklių priėmimui reikalingi reguliavimo procedūros su tikrinimu įprasti terminai turėtų būti sutrumpinti.

(40) Dėl skubos priežasčių būtina taikyti skubos procedūrą, numatytą Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 6 dalyje, kad Komisija galėtų nuspręsti dėl priemonių, kurių valstybės narės imasi neatidėliotinai reaguodamos į saugos problemą, ir dėl valstybių narių pateiktų prašymų dėl leidimo taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas patvirtinimo,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

PRINCIPAI

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas:

- a) aviacijos produktų, dalių ir prietaisų projektavimui, gamybai, techninei priežiūrai ir naudojimui, taip pat darbuotojams ir organizacijoms, užsiimančioms šių produktų, dalių ir prietaisų projektavimu, gamyba ir technine priežiūra;
- b) su orlaivių naudojimu susijusiems darbuotojams ir organizacijoms.

2. Šis reglamentas netaikomas, kai 1 dalyje nurodyti produktai, dalys ir prietaisai yra naudojami, o darbuotojai ir organizacijos dalyvauja teikiant karines, muitinės, policijos ar panašias paslaugas. Valstybės narės išipareigoja užtikrinti, kad teikiant šias paslaugas bus kiek įmanoma atsižvelgta į šio reglamento tikslus.

2 straipsnis

Tikslai

1. Pagrindinis šio reglamento tikslas – pasiekti ir išlaikyti aukštą vienodą civilinės aviacijos saugos lygį Europoje.

2. Papildomi tikslai srityse, kurioms taikomas šis reglamentas, yra:

- a) užtikrinti aukštą vienodą aplinkos apsaugos lygį;
- b) sudaryti palankesnes sąlygas laisvam prekių, asmenų ir paslaugų judėjimui;
- c) skatinti reguliavimo ir sertifikavimo procesų rentabilumą ir vengti veiksmų dubliavimo nacionaliniu ir Europos lygmeniu;
- d) padėti valstybėms narėms vykdyti išipareigojimus, prisiimtus pagal Čikagos konvenciją, nustatant pagrindą bendram jos nuostatų aiškinimui ir vienodam įgyvendinimui bei užtikrinant, kad į jos nuostatas bus tinkamai atsižvelgta šiame reglamente ir jo įgyvendinimo taisyklėse;
- e) skleisti Bendrijos požiūrį į civilinės aviacijos saugos standartus ir taisykles visame pasaulyje, užmezgant atitinkamą bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis;

f) sudaryti vienodas sąlygas visiems aviacijos vidaus rinkos dalyviams.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytų tikslų siekiama šiomis priemonėmis:

- a) rengiant, priimant ir vienodai taikant visus reikiamus aktus;
- b) nekeliant papildomų reikalavimų pripažįstant pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles produktams, darbuotojams ir organizacijoms išduotus pažymėjimus, licencijas, patvirtinimus ir kitus dokumentus;
- c) įsteigiant nepriklausomą Europos aviacijos saugos agentūrą (toliau – Agentūra);
- d) nacionalinėms aviacijos institucijoms ir Agentūrai atitinkamose jų kompetencijos srityse vienodai įgyvendinant visus reikiamus aktus.

3 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šiame reglamente:

- a) nuolatinė priežiūra – užduotys, kurios turi būti atliktos siekiant patikrinti, ar sąlygos, pagal kurias buvo išduotas pažymėjimas, vykdomos visu pažymėjimo galiojimo laikotarpiu, taip pat visų apsaugos priemonių taikymas;
- b) Čikagos konvencija – 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje pasirašyta Tarptautinė civilinės aviacijos konvencija ir jos priedai;

- c) produktas – orlaivis, variklis ar oro sraigas; — kurio maksimali sertifikuota keleivių sėdimų vietų konfigūracija yra daugiau nei devynios sėdimos vietos, arba
- d) dalys ir prietaisai – visi prietaisai, įrenginiai, mechanizmai, dalys, aparatai, priklausiniai ar priedai, įskaitant ryšių įrangą, kurie yra naudojami arba kuriuos ketinama naudoti valdant orlaivį ar kontroliuojant jo techninę būklę skrydžio metu, ir kurie yra įrengti orlaivyje ar prie jo pritvirtinti. Jie apima orlaivio sklandmens, variklio ar oro sraigto dalis; — kuris sertifikuotas ne mažiau nei dviejų pilotų įgulos valdymui; arba
- e) sertifikavimas – pripažinimas bet kokia forma, kad produktas, dalis ar prietaisas atitinka taikytinus reikalavimus, įskaitant šio reglamento nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles, arba kad organizacija ar asmuo jų laikosi; taip pat atitinkamo pažymėjimo, patvirtinančio atitiktį reikalavimams ar jų laikymąsi, išdavimas;
- f) kompetentinga organizacija – įstaiga, kuriai Agentūra arba nacionalinė aviacijos institucija gali paskirti konkrečią sertifikavimo užduotį kontroliuojant Agentūrai ar nacionalinei aviacijos institucijai ir jų atsakomybe;
- g) pažymėjimas – patvirtinimas, licencija ar kitas dokumentas, išduotas atlikus sertifikavimą;
- h) naudotojas – juridinis ar fizinis asmuo, naudojantis ar ketinantis naudoti vieną ar daugiau orlaivių;
- i) naudojimas komerciniais tikslais – atlygintinas ar už kitokį vertingą atlygį atliekamas orlaivio naudojimas, kuris prieinamas visuomenei, arba, jei visuomenei neprieinamas – vykdomas pagal orlaivio naudotojo ir kliento sudarytą sutartį, kai klientas nekontroliuoja naudotojo;
- j) sudėtingas varikliu varomas orlaivis – tai:
- i) lėktuvas:
- kurio maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė nei 5 700 kg, arba
 - kurio maksimali sertifikuota keleivių sėdimų vietų konfigūracija yra daugiau nei devyniolika sėdimų vietų, arba
 - kuris pagal sertifikatą turi būti valdomas ne mažiau nei dviejų pilotų įgulos, arba
 - kuris turi a) turboreaktyvinį (-ius) variklį (-ius) arba daugiau nei vieną turbosraigtinį variklį; arba
- ii) sertifikuotas sraigtasparnis:
- kurio maksimali sertifikuota kilimo masė yra didesnė nei 3 175 kg, arba
- iii) orlaivis su keičiamos padėties sraigtu;
- k) skrydį imituojantis mokymo prietaisas – bet koks prietaisas, kuriuo žemėje galima imituoti skrydžio sąlygas; jis apima skrydžio imitatorius, skrydžio mokymo prietaisus, skrydžio ir navigacijos procedūrų treniruoklius, taip pat pagrindines mokymo dirbti su instrumentais priemones;
- l) kvalifikacija – įrašas licencijoje, nustatantis su ja susijusias teises, specialiąsias sąlygas ar apribojimus.

II SKYRIUS

ESMINIAI REIKALAVIMAI

4 straipsnis

Pagrindiniai principai ir taikymas

1. Orlaivis, įskaitant visus jame sumontuotus produktus, dalis ir prietaisus, kurie yra:

- a) suprojektuoti ar pagaminti organizacijos, kurios saugos priežiūrą užtikrina Agentūra ar valstybė narė; arba
- b) registruoti valstybėje narėje, išskyrus atvejus, kai jų kontrolinė saugos priežiūra buvo perduota trečiajai šaliai ir Bendrijos orlaivio naudotojas jų nenaudoja; arba
- c) registruoti trečiojoje šalyje ir naudojami naudotojo, kurio veiklos priežiūrą užtikrina valstybė narė, arba naudojami Bendrijoje įsisteigusio ar nuolat gyvenančio naudotojo orlaiviui atskrendant į Bendrijos teritoriją, skrendant per ją ar iš jos išskrendant; arba
- d) registruoti trečiojoje šalyje arba valstybėje narėje, kuri jų kontrolinę saugos priežiūrą perdavė trečiajai šaliai, ir naudojami trečiosios šalies orlaivio naudotojo jam atskrendant į Bendrijos teritoriją, per ją skrendant ar iš jos išskrendant;

atitinka šio reglamento reikalavimus.

2. Darbuotojai, dalyvaujantys naudojant 1 dalies b, c ar d punktuose nurodytus orlaivius, laikosi šio reglamento.

3. Naudojant 1 dalies b, c ar d punktuose nurodytus orlaivius laikomasi šio reglamento.

4. 1 dalis netaikoma II priede nurodytiems orlaiviams.

5. 2 ir 3 dalys netaikomos II priede nurodytiems orlaiviams, išskyrus jo a punkto ii papunktyje, d ir h punktuose nurodytus orlaivius, kai jie yra naudojami komerciniuose skrydžiuose.

6. Šis reglamentas neturi jokio poveikio trečiųjų šalių teisėms, kaip nurodyta tarptautinėse konvencijose, ypač Čikagos konvencijoje.

5 straipsnis

Tinkamumas skraidyti

1. 4 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose nurodyti orlaiviai turi atitikti I priede nustatytus esminius tinkamumo skraidyti reikalavimus.

2. Tai, ar 4 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyti orlaiviai ir jame sumontuoti produktai, dalys ir prietaisai atitinka reikalavimus, nustatoma pagal toliau išvardytus kriterijus:

- a) Produktai turi tam tipui išduotą pažymėjimą. Tipo pažymėjimas ir pažymėjimas, kuriame nurodyti to tipo pažymėjimo pakeitimai, įskaitant papildomus tipo pažymėjimus, išduodami pareiškėjui įrodžius, kad produktas atitinka 20 straipsnyje nurodytus tipo sertifikavimo pagrindus, nustatytus siekiant užtikrinti atitiktį 1 dalyje nurodytiems esminiams reikalavimams, ir neturi požymių ar savybių, dėl kurių jį naudoti būtų nesaugu. Tipo pažymėjimas taikomas produktui, įskaitant visas jame sumontuotas dalis ir prietaisus.
- b) Dalims ir prietaisams galima išduoti specialius pažymėjimus, įrodžius, kad jie atitinka išsamias tinkamumo naudoti specifikacijas, nustatytas siekiant užtikrinti jų atitiktį 1 dalyje nurodytiems esminiams reikalavimams.
- c) Kiekvienam orlaiviui išduodamas individualus tinkamumo skraidyti pažymėjimas, įrodžius, kad jis atitinka jo tipo pažymėjime patvirtintą tipo konstrukciją ir kad atitinkamais dokumentais, patikrinimais ir bandymais įrodyta, kad orlaivio techninė būklė tinkama saugiai jį naudoti. Šis tinkamumo skraidyti pažymėjimas galioja tol, kol jo galiojimas nėra sustabdomas, panaikinamas ar nutraukiamas ir tuo atveju, jeigu orlaivio techninė priežiūra atliekama laikantis esminių reikalavimų, susijusių su I priedo 1 punkto d papunktyje nustatytu tinkamumo skraidyti tęstinumu, ir 5 dalyje nurodytų priemonių.
- d) Už produktų, dalių ir prietaisų techninę priežiūrą atsakingos organizacijos įrodo, kad yra pajėgios ir turi priemonių vykdyti savo išsipareigojimus, susijusius su jų teisėmis. Jei nenusprendžiama kitaip, šie gebėjimai ir priemonės

pripažįstami išduodant organizacijos patvirtinimą. Patvirtintai organizacijai suteiktos teisės ir patvirtinimo taikymo sritis nustatomos patvirtinimo sąlygose.

- e) Už produktų, dalių ir prietaisų projektavimą ir gamybą atsakingos organizacijos įrodo, kad yra pajėgios ir turi priemonių savo išsipareigojimams, susijusiems su jų teisėmis, vykdyti. Jei nenusprendžiama kitaip, šie gebėjimai ir priemonės pripažįstami išduodant organizacijos patvirtinimą. Patvirtintai organizacijai suteiktos teisės ir patvirtinimo taikymo sritis nustatomos patvirtinimo sąlygose.

Be to:

- f) gali būti reikalaujama, kad darbuotojai, atsakingi už produkto, dalies ar prietaiso atidavimą naudoti po techninės priežiūros, turėtų atitinkamą pažymėjimą („darbuotojo pažymėjimą“).
- g) techninės priežiūros specialistų rengimo organizacijų gebėjimai vykdyti išsipareigojimus, susijusius su jų teise išduoti pažymėjimus, nurodytus f punkte, gali būti pripažįstami išduodant patvirtinimą.

3. 4 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyti orlaiviai ir juose sumontuoti produktai, dalys bei prietaisai atitinka šio straipsnio 2 dalies a, b ir e punktuose nurodytus reikalavimus.

4. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių:

- a) leidimas skristi gali būti išduotas, įrodžius, kad orlaivis gali saugiai atlikti pagrindinį skrydį. Jis išduodamas su atitinkamais apribojimais, visų pirma siekiant užtikrinti trečiųjų šalių saugą;
- b) riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimas gali būti išduotas orlaiviui, kuriam nebuvo išduotas tipo pažymėjimas pagal 2 dalies a punktą. Šiuo atveju turi būti įrodyta, kad orlaivis atitinka konkrečias tinkamumo skraidyti specifikacijas, ir leidžiančiomis nukrypti nuo 1 dalyje nurodytų esminių reikalavimų nuostatomis vis tiek užtikrinama tinkama sauga atsižvelgiant į tikslą. Orlaiviai, atitinkantys riboto galiojimo pažymėjimų išdavimo reikalavimus, ir šių orlaivių naudojimo apribojimai nustatomi pagal 5 dalyje nurodytas priemones;
- c) kai tai pateisinama dėl to paties tipo orlaivių, atitinkančių riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo išdavimo reikalavimus, skaičiaus, gali būti išduotas riboto galiojimo tipo pažymėjimas ir nustatomas atitinkamas tipo sertifikavimo pagrindas.

5. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nurodo:

- a) produktui taikytino tipo sertifikavimo pagrindo nustatymo ir pranešimo apie jį pareiškėjui sąlygas;
- b) dalims ir prietaisams taikytinų išsamių tinkamumo skraidyti specifikacijų parengimo ir pranešimo apie jas pareiškėjui sąlygas;
- c) orlaiviams, atitinkantiems riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimo išdavimo reikalavimus, taikytinų konkrečių tinkamumo skraidyti specifikacijų parengimo ir pranešimo apie jas pareiškėjui sąlygas;
- d) privalomos informacijos skelbimo ir skleidimo sąlygas, siekiant užtikrinti produktų tinkamumo naudoti skraidymui tęstinumą;
- e) tipo pažymėjimų, riboto galiojimo tipo pažymėjimų, tipo pažymėjimų pakeitimų patvirtinimų, individualių tinkamumo skraidyti pažymėjimų, riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimų, leidimų skristi ir produktams, dalims ar prietaisams išduotų pažymėjimų išdavimo, išlaikymo, dalinio jų keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas, įskaitant:
 - i) šių pažymėjimų galiojimo trukmės ir pažymėjimų galiojimo pratęsimo, kai nustatyta ribota galiojimo trukmė, sąlygas;
 - ii) leidimų skristi išdavimui taikomus apribojimus. Šie apribojimai visų pirma turėtų būti taikomi:
 - skrydžio paskirčiai,
 - oro erdvei, kurioje vykdomas skrydis,
 - skrydžio įgulos kvalifikacijai,
 - asmenų, išskyrus skrydžio įgulą, vežimui;
 - iii) orlaivius, atitinkančius riboto galiojimo tinkamumo skraidyti pažymėjimų išdavimo reikalavimus, ir susijusius apribojimus;
 - iv) minimalią techninės priežiūros programą, patvirtinančią personalo parengimą pagal kvalifikacijos tipą, siekiant užtikrinti atitiktį 2 dalies f punkto reikalavimams;
 - v) minimalią pilotų rengimo pagal kvalifikacijos tipą programą ir kvalifikaciją, įgytą mokantis susijusiais treniruokliais, siekiant užtikrinti atitiktį 7 straipsnio reikalavimams;

vi) atitinkamai pagrindinį minimalios įrangos sąrašą ir papildomas tinkamumo skraidyti specifikacijas tam tikram skrydžio tipui, siekiant užtikrinti atitiktį 8 straipsnio reikalavimams.

- f) organizacijų patvirtinimų, reikalaujamų pagal 2 dalies d, e ir g punktus, išdavimo, išlaikymo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas ir sąlygas, kuriomis šių patvirtinimų nereikalaujama;
- g) darbuotojo pažymėjimų, reikalaujamų pagal 2 dalies f punktą, išdavimo, išlaikymo, dalinio keitimo, galiojimo sustabdymo arba panaikinimo sąlygas;
- h) pažymėjimų turėtojų įsipareigojimus;
- i) koku būdu įrodoma, kad 1 dalyje nurodyti orlaiviai, kuriems 2 ir 4 dalys netaikomos, atitinka esminius reikalavimus;
- j) koku būdu įrodoma, kad 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodyti orlaiviai atitinka esminius reikalavimus.

6. Patvirtindama 5 dalyje nurodytas priemones, Komisija visų pirma turi atsižvelgti į tai, kad:

- a) jos atspindėtų naujausius pasiekimus ir geriausią praktiką tinkamumo skraidyti srityje;
- b) atsižvelgia į pasaulinę orlaivių naudojimo patirtį ir mokslo bei technikos pažangą;
- c) numato galimybę nedelsiant reaguoti į nustatytas avarijų ir pavojingų incidentų priežastis;
- d) kad jomis 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytiems orlaiviams nebūtų nustatyti reikalavimai, kurie prieštarautų Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) nustatytiems valstybių narių įsipareigojimams.

6 straipsnis

Esminiai aplinkos apsaugos reikalavimai

1. Gaminiai, dalys ir prietaisai atitinka aplinkos apsaugos reikalavimus, ištrauktus į 2005 m. lapkričio 24 d. įsigaliojusios Čikagos konvencijos 16 priedo I tomo 8 pakeitimą ir II tomo 5 pakeitimą, išskyrus 16 priedo priedėlius.

2. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesminius 1 dalyje nurodytus reikalavimus, siekiant juos suderinti su vėlesniais Čikagos konvencijos ir jos priedų daliniais pakeitimais, kurie įsigalioja priėmus šį reglamentą bei turi būti taikomi visose valstybėse narėse, jei tie pakeitimai neišplečia šio reglamento

taikymo srities, priimamos taikant 65 straipsnio 5 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

3. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesminius 1 dalyje nurodytus reikalavimus juos papildant, prireikus naudojantis 1 dalyje nurodytų priedėlių turiniu, priimamos taikant 65 straipsnio 5 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

7 straipsnis

Pilotai

1. Pilotai, dalyvaujantys 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytų orlaivių skrydžiuose, taip pat skrydį imituojantys mokymo prietaisai, šių pilotų rengime, bandymuose, patikrinime ir medicininėse apžiūrose dalyvaujantys asmenys ir organizacijos atitinka III priede nustatytus susijusius „esminius reikalavimus“.

2. Išskyrus atvejus, kai yra mokomasi, asmuo gali būti pilotu tik tuomet, jei turi licenciją ir sveikatos pažymėjimą, atitinkantį vykdomą skrydį.

Licencija asmeniui išduodama tik tuomet, kai jis atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nustatytiems teorinių žinių, praktinių įgūdžių, kalbų mokėjimo ir patirties esminiams reikalavimams užtikrinti.

Sveikatos pažymėjimas asmeniui išduodamas tik tuomet, kai jis atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nustatytiems tinkamos sveikatos būklės esminiams reikalavimams užtikrinti. Šį sveikatos pažymėjimą gali išduoti aviacijos medicinos gydytojai ar aviacijos medicinos centrai.

Laikantis išsamių įgyvendinimo taisyklių, priimtų 65 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka, ir nepaisant trečios pastraipos, išduodant laisvalaikio piloto licenciją, bendrosios praktikos gydytojas, kuris turi pakankamai išsamių žinių apie pareiškėjo sveikatos istoriją, gali veikti kaip aviacijos medicinos gydytojas, jei tokia galimybė būtų numatyta nacionalinės teisės aktuose; minėtomis įgyvendinimo taisyklėmis užtikrinama, kad yra išlaikytas saugos lygis.

Tokioje licencijoje ir sveikatos pažymėjime nurodomos pilotui suteikiamos teisės ir licencijos bei sveikatos pažymėjimo taikymo sritis.

Antroje ir trečioje pastraipose nurodytus reikalavimus galima įvykdyti patvirtinant licencijas ir sveikatos pažymėjimus, trečiosios šalies ar jos vardu išduotus orlaivių, nurodytų 4 straipsnio 1 dalies c punkte, pilotams.

3. Pilotų mokymo organizacijų ir aviacijos medicinos centrų gebėjimai vykdyti išpareigojimus, susijusius su jų teisėmis licencijų ir sveikatos pažymėjimų išdavimo srityje, pripažįstami išduodant patvirtinimą.

Pilotų mokymo organizacijoms arba aviacijos medicinos centrams patvirtinimas išduodamas tuomet, kai jie atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nurodytiems esminiams reikalavimams užtikrinti.

Patvirtinimuose konkrečiai nurodomos jais suteiktos teisės.

4. Skrydį imituojantis mokymo prietaisas, naudojamas pilotams mokytis, turi turėti pažymėjimą. Toks pažymėjimas išduodamas įrodžius, kad prietaisas atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nurodytiems susijusiems esminiams reikalavimams užtikrinti.

5. Asmenys, atsakingi už mokymą atlikti skrydį arba mokymą skrydį imituojančiu prietaisu, arba už pilotų įgūdžių įvertinimą, taip pat aviacijos medicinos gydytojai turi turėti atitinkamą pažymėjimą. Toks pažymėjimas išduodamas įrodžius, kad atitinkamas asmuo atitinka taisykles, nustatytas atitikčiai III priede nurodytiems susijusiems esminiams reikalavimams užtikrinti.

Pažymėjime konkrečiai nurodomos juo suteiktos teisės.

6. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje minėtą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nustato:

- a) pilotų licencijoms taikomas skirtingas kvalifikacijas ir sveikatos pažymėjimus pagal skirtingas vykdomos veiklos rūšis;
- b) 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų licencijų, kvalifikacijos pagal licenciją, sveikatos pažymėjimų, patvirtinimų ir pažymėjimų išdavimo, išlaikymo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas ir sąlygas, kuriomis tokių pažymėjimų ir patvirtinimų neturi būti reikalaujama;
- c) 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų licencijų, kvalifikacijos pagal licencijas, sveikatos pažymėjimų, patvirtinimų ir pažymėjimų turėtojų teises ir išpareigojimus;
- d) galiojančių nacionalinių pilotų licencijų ir nacionalinių skraidančiųjų inžinierių licencijų keitimo pilotų licencijomis sąlygas bei nacionalinių sveikatos pažymėjimų keitimo visuotinai pripažintais sveikatos pažymėjimais sąlygas;
- e) nepažeidžiant pagal 12 straipsnį sudarytų dvišalių susitarimų nuostatų, trečiųjų šalių išduotų licencijų pripažinimo sąlygas;

f) kaip II priedo a punkto ii papunktyje, d ir f punktuose nurodytų orlaivių, kai jie yra naudojami komerciniuose skrydžiuose, pilotai atitinka III priede nustatytus susijusius esminius reikalavimus.

7. Patvirtindama 6 dalyje nurodytas priemones, Komisija ypač daug dėmesio skiria tam, kad jos atspindėtų naujausius pasiekimus, įskaitant geriausią praktiką ir mokslo bei technikos pažangą pilotų mokymo srityje.

Šiose priemonėse, be kita ko, numatomos nuostatos dėl visų tipų piloto licencijų ir kvalifikacijų, kurių reikalaujama pagal Čikagos konvenciją, ir laisvalaikio piloto licencijų, pagal kurias nekomercinė veikla vykdoma ne didesnės nei 2 000 kg maksimalios sertifikuotos kilimo masės orlaiviais, kurie neatitinka nei vieno iš 3 straipsnio j punkte nurodytų kriterijų.

8 straipsnis

Orlaivių naudojimas skrydžiams

1. Naudojant 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytus orlaivius, laikomasi IV priede nustatytų esminių reikalavimų.

2. Išskyrus atvejus, kai įgyvendinimo taisyklėse nustatyta kitaip, naudotojai, orlaivį naudojantys komerciniais tikslais, įrodo gebėjimą vykdyti su jų teisėmis susijusius įsipareigojimus ir tai, kad turi priemonių tai daryti. Šie gebėjimai ir priemonės pripažįstami išduodant pažymėjimą. Pažymėjime konkrečiai nurodomos orlaivio naudotojui suteikiamos teisės ir orlaivio naudojimo sritis.

3. Išskyrus atvejus, kai įgyvendinimo taisyklėse nustatyta kitaip, naudotojai, sudėtingus varikliu varomus orlaivius naudojantys nekomerciniais tikslais, įrodo gebėjimą vykdyti su šių orlaivių naudojimu susijusius įsipareigojimus ir tai, kad turi priemonių tai daryti.

4. Keleivių salono įgulos nariai, dalyvaujantys naudojant 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytus orlaivius, atitinka IV priede nustatytus esminius reikalavimus. Su orlaivio naudojimu komerciniais tikslais susiję asmenys turi liudijimą, kaip iš pradžių nustatyta OPS 1.1005 III priedo O skyriaus d punkte, kaip išdėstyta 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1899/2006, iš dalies keičiančiame Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91 ⁽¹⁾; valstybės narės nuožiūra tokį liudijimą gali išduoti patvirtinti naudotojai ar mokymo organizacijos.

5. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nustato:

a) orlaivio naudojimo sąlygas pagal IV priede nustatytus esminius reikalavimus;

b) 2 dalyje nurodytų pažymėjimų išdavimo, išlaikymo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas ir pažymėjimo pakeitimo pareiškimu apie gebėjimą vykdyti su šių orlaivių naudojimu susijusius įsipareigojimus ir tai, kad turi priemonių tai daryti, sąlygas;

c) pažymėjimų turėtojų teises ir įsipareigojimus;

d) 3 dalyje nurodytų naudotojų teikiamo pareiškimo apie gebėjimus ir priemones bei jų priežiūros sąlygas ir tvarką bei pareiškimo apie gebėjimus ir priemones pakeitimo išduotu pažymėjimu pripažinto gebėjimo vykdyti su šių orlaivių naudojimu susijusius įsipareigojimus ir tai, kad turi priemonių tai daryti, įrodymu, sąlygas;

e) 4 dalyje nurodyto keleivių salono įgulos nario liudijimo išdavimo, pratęsimo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas;

f) sąlygas, kurioms esant naudojimas uždraudžiamas, apribojamas arba jam taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą;

g) kaip II priedo a punkto ii papunktyje, d ir h punktuose nurodytais orlaiviais, kai jie yra naudojami komerciniuose skrydžiuose, vykdomi skrydžiai atitinka IV priede nustatytus susijusius esminius reikalavimus.

6. 5 dalyje nurodytos priemonės:

— atspindi naujausius pasiekimus ir geriausią praktiką orlaivio naudojimo skrydžiams srityje,

— apibrėžia skirtingus orlaivio naudojimo tipus ir sudaro galimybę nustatyti susijusius reikalavimus bei atitikties demonstravimą, proporcingą naudojimui sudėtingumui ir susijusiai rizikai,

— atsižvelgia į pasaulinę orlaivių naudojimo patirtį ir mokslo bei technikos pažangą,

— komercinio susisiekiimo lėktuvais atveju ir nepažeidžiant pirmesnės įtraukos, pirmiausia parengiamos laikantis Reglamento (EEB) Nr. 3922/91 III priede nurodytų bendrų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos,

— grindžiamos rizikos įvertinimu ir yra proporcingos orlaivio naudojimo mastui ir apimčiai,

— numato galimybę nedelsiant reaguoti į nustatytas avarijų ir pavojingų incidentų priežastis,

⁽¹⁾ OL L 377, 2006 12 27, p. 1.

— 4 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytiems orlaiviams nenustato su valstybių narių išpareigojimais ICAO nesuderinamų reikalavimų.

9 straipsnis

Į Bendriją atskrendantys, per jos teritoriją skrendantys ar iš jos išskrendantys trečiųjų šalių naudotojų orlaiviai

1. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodyti orlaiviai, taip pat jų įgula ir naudojimas atitinka taikytinus ICAO standartus. Jeigu standartai nenustatyti, minėti orlaiviai ir jų naudojimas atitinka I, III ir IV prieduose nustatytus reikalavimus, jeigu šie reikalavimai neprieštarauja trečiųjų šalių teisėms pagal tarptautines konvencijas.

2. 1 dalyje nurodytų orlaivių naudotojai, naudojančius orlaivius komerciniais tikslais, įrodo gebėjimą atitikti 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir tam skirtas priemones.

Pirmoje pastraipoje nurodytą reikalavimą galima įvykdyti pripažinus trečiųjų šalių arba jų vardu išduotus pažymėjimus.

Pirmoje pastraipoje nurodyti gebėjimai ir priemonės pripažinti išduodant leidimą. Tame leidime konkrečiai nurodomos orlaivio naudotojui suteikiamos teisės ir orlaivio naudojimo sritis.

3. Naudotojų, sudėtingus varikliu varomus orlaivius, nurodytus 1 dalyje, naudojančių nekomerciniais tikslais, gali būti pareikalauta įrodyti gebėjimą vykdyti su šių orlaivių naudojimu susijusius išpareigojimus ir tai, kad jie turi priemonių tai daryti.

4. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nustato:

- a) koku būdu 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytiems orlaiviams ar įgulai, neturintiems standartinio ICAO tinkamumo skraidyti pažymėjimo arba licencijos, galima leisti atskristi į Bendriją, skristi per jos teritoriją ar iš jos išskristi;
- b) orlaivio naudojimo pagal 1 dalies nuostatas sąlygas;
- c) 2 dalyje nurodyto leidimo išdavimo naudotojui, išlaikymo, dalinio keitimo, apribojimo, galiojimo sustabdymo ar panaikinimo sąlygas, atsižvelgiant į orlaivio įregistravimo valstybės arba naudotojo valstybės išduotus pažymėjimus, nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 2111/2005 ir jo įgyvendinimo taisyklių;
- d) leidimų turėtojų teises ir pareigas;

e) 3 dalyje nurodytų naudotojų teikiamo pareiškimo apie gebėjimus ir priemones bei jų priežiūros sąlygas ir tvarką;

f) sąlygas, kurioms esant naudojimas uždraudžiamas, apribojamas arba jam taikomos tam tikros sąlygos, siekiant užtikrinti saugą pagal 22 straipsnio 1 dalį.

5. Patvirtindama 4 dalyje nurodytas priemones, Komisija visų pirma atsižvelgia į tai, kad:

- a) atitinkamai būtų atsižvelgta į ICAO rekomenduojamą praktiką ir rekomendacinio pobūdžio dokumentus;
- b) nebūtų viršyti reikalavimai, nustatyti 4 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytiems orlaiviams ir tokių orlaivių naudotojams;
- c) prireikus būtų atsižvelgta į priemones, paskelbtas pagal 5 straipsnio 5 dalį ir 8 straipsnio 5 dalį;
- d) visais atvejais leidimų išigijimo procesas būtų paprastas, proporcingas, rentabilus ir veiksmingas, sudarant galimybę nustatyti reikalavimus ir atitikties demonstravimą, proporcingą naudojimui sudėtingumui ir susijusiai rizikai. Šiame procese visų pirma atsižvelgiama į:
 - i) ICAO visuotinės saugos priežiūros audito programos rezultatus;
 - ii) patikrinimų perone metu gautą informaciją ir užsienio valstybei priklausančio orlaivio saugos įvertinimo programos duomenis; ir
 - iii) kitą pripažintą informaciją apie saugos aspektus, susijusią su atitinkamu naudotoju.

10 straipsnis

Priežiūra ir vykdymas

1. Valstybės narės, Komisija ir Agentūra bendradarbiauja siekdamos užtikrinti, kad produktai, asmenys ar organizacijos, kuriems taikomas šis reglamentas, atitiktų šio reglamento nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles.

2. Siekdamos įgyvendinti 1 dalį, valstybės narės ne tik atlieka jų išduotų pažymėjimų priežiūrą, bet ir atlieka patikrinimus, įskaitant patikrinimus perone, ir imasi visų priemonių, įskaitant neleidimą orlaiviui skristi, kad užkirstų kelią tolesniam pažeidžimui.

3. Siekdama įgyvendinti 1 dalį, Agentūra atlieka patikrinimus pagal 24 straipsnio 2 dalį ir 55 straipsnį.

4. Siekdamas kompetentingoms institucijoms sudaryti geresnes sąlygas imtis atitinkamų reikalavimų vykdymo užtikrinimo veiksnių, valstybės narės, Komisija ir Agentūra keičiasi informacija apie nustatytus pažeidimus.

5. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio straipsnio nuostatas jį papildant, priimanamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tos priemonės visų pirma nustato:

- a) informacijos rinkimo, keitimosi ja ir sklaidimo sąlygas;
- b) patikrinimų perone, įskaitant reguliariai atliekamus patikrinimus, atlikimo sąlygas;
- c) neleidimo šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimų neatitinkančiam orlaivui skristi sąlygas.

11 straipsnis

Pažymėjimų pripažinimas

1. Valstybės narės pripažįsta pagal šį reglamentą išduotus pažymėjimus, nenustatydamas papildomų techninių reikalavimų ir vertinimo. Kai pirminis pripažinimas atliekamas turint konkretų tikslą ar tikslus, visi vėlesni pripažinimai atliekami tik tuo pačiu tikslu ar tikslais.

2. Savo pačios iniciatyva ar valstybės narės arba Agentūros prašymu Komisija gali inicijuoti 65 straipsnio 7 dalyje nurodytą procedūrą siekdama nuspręsti, ar pagal šį reglamentą išduotas pažymėjimas faktiškai atitinka šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių reikalavimus.

Reglamento reikalavimų nesilaikymo arba faktinio neatitikimo atveju Komisija prašo pažymėjimą išdavusios įstaigos imtis atitinkamų korekcinio veiksmų ir apsaugos priemonių, pavyzdžiui, pažymėjimo apribojimo arba galiojimo sustabdymo. Be to, 1 dalies nuostatos pažymėjimui nebetaikomos nuo Komisijos pranešimo apie savo sprendimą valstybės narėms dienos.

3. Kai Komisija turi pakankamai įrodymų, kad reglamento reikalavimų nesilaikymo arba faktinio nesilaikymo atveju 2 dalyje nurodyta pažymėjimą išdavusi įstaiga ėmėsi korekcinio veiksmų ir kad apsaugos priemonės nebėra būtinos, ji nusprendžia, kad šiam pažymėjimui vėl taikomos 1 dalies nuostatos. Šios nuostatos taikomos nuo pranešimo apie šį sprendimą valstybės narėms dienos.

4. Tol, kol nėra priimtos 5 straipsnio 5 dalyje, 7 straipsnio 6 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje nurodytos priemonės ir nepažeidžiant 69 straipsnio 4 dalies, pažymėjimai, kurie negali būti išduoti pagal šį reglamentą, gali būti išduoti remiantis taikytiniais nacionalinės teisės aktais.

5. Tol, kol nėra priimtos 8 straipsnio 5 dalyje nurodytos priemonės ir nepažeidžiant 69 straipsnio 4 dalies, pažymėjimai, kurie negali būti išduoti pagal šį reglamentą, gali būti išduoti remiantis taikytiniais nacionalinės teisės aktais arba, kai taikoma, atitinkamais Reglamento (EEB) Nr. 3922/91 reikalavimais.

6. Šio straipsnio nuostatos nepažeidžia Reglamento (EB) Nr. 2111/2005 ir jo įgyvendinimo taisyklių.

12 straipsnis

Trečiųjų šalių išduotų pažymėjimų pripažinimas

1. Nukrypstant nuo šio reglamento nuostatų ir priimtų jo įgyvendinimo taisyklių, Agentūra ar valstybių narių aviacijos institucijos gali išduoti pažymėjimus, remdamosi trečiosios šalies aviacijos institucijų išduotais pažymėjimais, kaip numatyta Bendrijos ir konkrečios trečiosios šalies susitarimuose dėl pripažinimo.

2. a) Jei susitarimų Bendrija nėra sudariusi, valstybė narė ar Agentūra gali išduoti pažymėjimus, remdamosi pažymėjimais, išduotais trečiosios šalies kompetentingų valdžios institucijų, taikant susitarimą, kurį, prieš įsigaliojant susijusioms šio reglamento nuostatomis, sudarė ta valstybė narė su konkrečia trečiaja šalimi ir pranešė apie jį Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Agentūra taip pat gali išduoti šiuos pažymėjimus valstybės narės vardu, taikydama susitarimą, kurį viena iš valstybių narių sudarė su konkrečia trečiaja šalimi.

b) Jei Komisija mano, kad:

- valstybės narės ir trečiosios šalies susitarimo nuostatos neužtikrintų tokio saugos lygio, kuris būtų lygiavertis šiuo reglamentu ir jo įgyvendinimo taisyklėmis apibrėžtam lygiui, ir (arba)
- tokiu susitarimu valstybės narės būtų skirtingai vertinamos tam neturint įtinkamų priežasčių, susijusių su sauga, arba jis prieštarautų Bendrijos užsienio politikai trečiųjų šalių atžvilgiu,

65 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka ji gali pareikalauti, kad atitinkama valstybė narė iš dalies pakeistų susitarimą, sustabdytų jo taikymą arba jo atsisakytų, remiantis Sutarties 307 straipsniu.

c) Įsigaliojus Bendrijos ir konkrečios trečiosios šalies susitarimui, valstybė narė kuo greičiau imasi reikiamų priemonių, kad būtų atsisakyta susitarimų tose srityse, kuriose taikomas tas susitarimas.

13 straipsnis

Kompetentingos organizacijos

Skirdama konkrečią sertifikavimo užduotį kompetentingai organizacijai, Agentūra arba atitinkama nacionalinė aviacijos institucija užtikrina, kad ši organizacija atitiktų V priede nustatytus kriterijus.

14 straipsnis

Nuostatos dėl lankstumo

1. Šio reglamento ir priimtų jo įgyvendinimo taisyklių nuostatos netrukdo valstybėms narėms nedelsiant reaguoti į saugos problemas, susijusias su produktais, asmenimis ar organizacijomis, kuriems taikomos šio reglamento nuostatos.

Valstybė narė nedelsdama praneša Agentūrai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie priemones, kurių buvo imtasi, ir nurodo to priežastis.

2. a) Agentūra įvertina, ar pagal 18 straipsnio d punktą jai suteiktus įgaliojimus, ji gali išspręsti saugos problemą. Tokiu atveju ji per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai jai buvo pranešta pagal 1 dalį, priima atitinkamą sprendimą.

b) Tuo atveju, jei Agentūra padaro išvadą, kad saugos problemos negalima išspręsti vadovaujantis a punktu, ji per tame punkte nurodytą laikotarpį paskelbia 18 straipsnio b punkte nurodytą rekomendaciją, ar reikėtų iš dalies keisti šį reglamentą ar jo įgyvendinimo taisykles ir ar reikėtų panaikinti ar palikti priemones, apie kurias buvo pranešta.

3. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio reglamento nuostatas, *inter alia*, jį papildant ir susijusios su tuo, ar galima inicijuoti dalinį šio reglamento ar jo įgyvendinimo taisyklių nuostatų keitimą dėl nepakankamo saugos lygio ar minėtų nuostatų trūkumų, ir ar galima toliau taikyti pagal 1 dalį patvirtintas priemones, priimamos taikant 65 straipsnio 6 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu. Tokiu atveju priemonės turi atitinkamai įgyvendinti visos valstybės narės, ir tokioms priemonėms taikomos 11 straipsnio nuostatos. Nustačius, kad priemonės yra nepagrįstos, atitinkama valstybė narė jas atšaukia.

4. Valstybės narės gali atleisti nuo šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklėse nustatytų esminių reikalavimų vykdymo esant nenumatytoms neatidėliotinoms aplinkybėms arba ribotos trukmės naudojimo poreikiui, jei tai neturi neigiamo poveikio saugos lygiui. Agentūrai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms

apie tokį atleidimą nuo reikalavimų vykdymo pranešama, kai tik tai ima kartotis arba kai nevykdyti reikalavimų leidžiama ilgesnį nei dvių mėnesių laikotarpį.

5. Agentūra įvertina, ar atleidimas nuo reikalavimų vykdymo yra mažiau ribojantis nei taikytinos Bendrijos nuostatos, ir per vieną mėnesį nuo tos dienos, kai jai apie tai buvo pranešta, paskelbia 18 straipsnio b punkte nurodytą rekomendaciją, ar minėtas atleidimas neprieštarauja bendriems šiame reglamente nustatytiems saugos tikslams ar kitoms Bendrijos teisės normoms.

Jei atleidimas nuo reikalavimų vykdymo prieštarauja šiame reglamente nustatytiems bendriems saugos tikslams arba kitoms Bendrijos teisės normoms, Komisija 65 straipsnio 7 dalyje nurodyta tvarka priima neigiamą sprendimą dėl atleidimo. Tokiu atveju atitinkama valstybė narė atšaukia atleidimą.

6. Kai apsaugos lygį, lygiavertį tokiam, kuris pasiekiamas taikant šio reglamento įgyvendinimo taisykles, galima pasiekti kitomis priemonėmis, valstybės narės, nediskriminuodamos dėl pilietybės, gali suteikti patvirtinimą, kuriuo nukrypstama nuo tų įgyvendinimo taisyklių.

Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė praneša Agentūrai ir Komisijai apie ketinimą suteikti tokį patvirtinimą ir pateikia priežastis, įrodančias, kodėl reikia nukrypti nuo atitinkamos taisyklės, taip pat sąlygas, nustatytas užtikrinti, kad būtų pasiektas lygiavertis apsaugos lygis.

7. Per du mėnesius nuo tos dienos, kai jai buvo pranešta pagal 6 dalį, Agentūra paskelbia 18 straipsnio b punkte nurodytą rekomendaciją, ar pagal 6 dalį siūlomą patvirtinimą vykdomos toje dalyje nustatytos sąlygos.

Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, susijusios su tuo, ar galima suteikti siūlomą patvirtinimą, priimamos taikant 65 straipsnio 6 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu per vieną mėnesį nuo Agentūros rekomendacijos gavimo dienos. Tokiu atveju apie savo sprendimą Komisija praneša visoms valstybėms narėms, kurioms taip pat suteikiama teisė taikyti tą priemonę. Atitinkamai priemonei taikomos 15 straipsnio nuostatos.

15 straipsnis

Informacijos tinklas

1. Taikant šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles, Komisija, Agentūra ir nacionalinės aviacijos institucijos keičiasi visa joms prieinama informacija. Organizacijos, kurioms patikėtas civilinės aviacijos avarių ir incidentų tyrimas arba įvykių analizė, turi teisę gauti šią informaciją.

2. Nepažeidžiant Reglamente (EB) Nr. 1049/2001 nustatytos visuomenės teisės susipažinti su Komisijos dokumentais, 65 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka Komisija patvirtina šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos skleidimo suinteresuotoms šalims jos iniciatyva priemones. Šios priemonės, kurios gali būti bendros ar individualios, grindžiamos būtinybe:

- a) teikti asmenims ir organizacijoms informaciją, kuri jiems reikalinga aviacijos saugai gerinti;
- b) informaciją skleisti tik tuo atveju, jei tai griežtai reikalaujama atsižvelgiant į jos vartotojų tikslus, siekiant užtikrinti atitinkamą šios informacijos konfidencialumą.

3. Nacionalinės aviacijos institucijos pagal savo nacionalinės teisės aktus imasi reikiamų priemonių tinkamam informacijos, gautos pagal 1 dalį, konfidencialumui užtikrinti.

4. Siekdama informuoti visuomenę apie bendrą saugos lygį, Agentūra kasmet skelbia saugos apžvalgą. Įsigaliojus 10 straipsnio 5 dalyje nurodytoms priemonėms, šioje saugos apžvalgoje pateikiama visos informacijos, gautos pagal 10 straipsnį, analizė. Analizė yra paprasta ir lengvai suprantama, ir joje nurodoma, ar egzistuoja padidinta saugos rizika. Šioje analizėje informacijos šaltiniai neatskleidžiami.

16 straipsnis

Informacijos šaltinio apsauga

1. Kai 15 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją Komisijai ar Agentūrai savanoriškai suteikia fizinis asmuo, tokios informacijos šaltinis neatskleidžiamas. Kai informacija suteikiama nacionalinei valdžios institucijai, tokios informacijos šaltinis saugomas pagal nacionalinės teisės aktus.

2. Nepažeidžiant taikytinų baudžiamosios teisės normų, valstybės narės nepradeda procedūrų dėl įstatymų pažeidimų, padarytų neapgalvojus iš anksto ar netyčia, apie kuriuos jos sužino tik todėl, kad joms apie tokius pažeidimus buvo pranešta taikant šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles.

Ši taisyklė netaikoma didelio aplaidumo atvejais.

3. Nepažeidžiant taikytinų baudžiamosios teisės normų, savo nacionalinių įstatymų ir praktikos nustatyta tvarka valstybės narės užtikrina, kad darbuotojai, pateikiantys informaciją pagal šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles, nepatirtų darbdavio išankstinio neigiamo nusistatymo.

Ši taisyklė netaikoma didelio aplaidumo atvejais.

4. Šis straipsnis taikomas nepažeidžiant nacionalinių taisyklių dėl teisminių institucijų teisės gauti informaciją.

III SKYRIUS

EUROPOS AVIACIJOS SAUGOS AGENTŪRA

I SKIRSNIS

Užduotys

17 straipsnis

Agentūros įsteigimas ir funkcijos

1. Siekiant įgyvendinti šį reglamentą įsteigiama Europos aviacijos saugos agentūra.

2. Siekiant užtikrinti tinkamą civilinės aviacijos saugos funkcionavimą ir plėtotę, Agentūra:

- a) imasi visų užduočių ir rengia nuomones visais klausimais, kuriems taikoma 1 straipsnio 1 dalis;
- b) padeda Komisijai rengdama priemones, kurių turi būti imtasi šiam reglamentui įgyvendinti. Kai šios priemonės apima technines taisykles, visų pirma su konstrukciniais, projektavimo ir veiklos aspektais susijusias taisykles, Komisija negali keisti jų turinio, savo veiksmų iš anksto nesuderinusi su Agentūra. Agentūra taip pat teikia Komisijai reikiamą techninę, mokslinę ir administracinę paramą jos užduotims vykdyti;
- c) imasi reikiamų priemonių, neviršydama jai šiuo reglamentu arba kitais Bendrijos teisės aktais suteiktų įgaliojimų;
- d) atlieka patikrinimus, būtinus savo užduotims vykdyti;
- e) savo kompetencijos srityse valstybių narių vardu vykdo funkcijas ir užduotis, joms priskirtas taikomomis tarptautinėmis konvencijomis, visų pirma Čikagos konvencija.

18 straipsnis

Priemonės, kurių imasi Agentūra

Agentūra prirėikus:

- a) skelbia nuomones, skirtas Komisijai;
- b) skelbia rekomendacijas, skirtas Komisijai dėl 14 straipsnio taikymo;

- c) skelbia sertifikavimo specifikacijas, įskaitant tinkamumo skraidyti kodeksus ir priimtinas laikymosi priemones, taip pat visą rekomendacinę medžiagą, skirtą šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymui;
- d) priima atitinkamus sprendimus, skirtus 20, 21, 22, 23, 54 ir 55 straipsniams taikyti;
- e) skelbia ataskaitas po standartizacijos patikrinimų, atliktų pagal 24 straipsnio 1 dalį ir 54 straipsnį.

19 straipsnis

Nuomonės, sertifikavimo specifikacijos ir rekomendacinė medžiaga

1. Siekdama padėti Komisijai rengti pasiūlymus dėl pagrindinių principų, taikymo ir esminių reikalavimų, kurie turi būti pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai, ir priimant įgyvendinimo taisykles, Agentūra rengia jų projektus. Šiuos projektus Agentūra teikia Komisijai kaip nuomones.

2. Pagal 52 straipsnį ir Komisijos priimtas įgyvendinimo taisykles Agentūra rengia:

- a) sertifikavimo specifikacijas, įskaitant tinkamumo skraidyti kodeksus ir priimtinas laikymosi priemones; ir
- b) rekomendacinę medžiagą,

skirtas naudoti sertifikavimo procese.

Šie dokumentai atspindi naujausius pasiekimus ir geriausią praktiką atitinkamose srityse bei yra atnaujinami atsižvelgiant į pasaulinę orlaivių naudojimo patirtį ir mokslo bei technikos pažangą.

20 straipsnis

Tinkamumo skraidyti ir tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu sertifikavimas

1. 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytų produktų, dalių ir prietaisų atveju Agentūra, kai tai taikoma ir kaip nurodyta Čikagos konvencijoje ar jos prieduose, valstybių narių vardu vykdo valstybės, kurioje atliekami projektavimo, gamybos ar registracijos darbai, kai tai susiję su konstrukcijos patvirtinimu, funkcijas ir užduotis. Tuo tikslu ji visų pirma:

- a) visiems produktams, kuriems reikia tipo pažymėjimo ar tipo pažymėjimo pakeitimo, nustato tipo sertifikavimo pagrindą ir jį paskelbia. Tą sertifikavimo pagrindą sudaro taikomas tinkamumo naudoti skraidymui kodeksas, nuostatos, kurių atžvilgiu buvo priimtas lygiavertis saugos lygis, ir specialios išsamios techninės specifikacijos, būtinos, kai

dėl konkretaus produkto konstrukcinių savybių ar naudojimo patirties kuri nors tinkamumo skraidyti kodekso nuostata tampa netinkama arba nepakankama, kad būtų užtikrinta atitiktis esminiams reikalavimams;

- b) visiems produktams, kuriems reikia tinkamumo naudoti skraidymui riboto galiojimo pažymėjimo, nustato konkrečias tinkamumo naudoti skraidymui specifikacijas ir jas paskelbia;

- c) visoms dalims ar prietaisams, kuriems reikia pažymėjimo, nustato išsamias tinkamumo naudoti skraidymui specifikacijas ir jas paskelbia;

- d) visiems produktams, kuriems pagal 6 straipsnį reikia išduoti tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimą, nustato atitinkamus aplinkos apsaugos reikalavimus ir juos paskelbia;

- e) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka patikrinimus, susijusius su produktų, dalių ir prietaisų sertifikavimu;

- f) išduoda atitinkamus tipo pažymėjimus ar atlieka susijusius pakeitimus;

- g) išduoda pažymėjimus dalims ir prietaisams;

- h) išduoda atitinkamus tinkamumo naudoti aplinkos atžvilgiu pažymėjimus;

- i) iš dalies keičia tam tikrą pažymėjimą, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, arba jei pažymėjimą turintis juridinis ar fizinis asmuo nevykdo įsipareigojimų, jam nustatytų šiuo reglamentu ar jo įgyvendinimo taisyklėmis;

- j) užtikrina su produktais, dalimis ir prietaisais, kurių priežiūrą ji vykdo, susijusių tinkamumo naudoti skraidymui funkcijų, įskaitant reagavimą nedelsiant į saugos problemą ir galiojančios privalomosios informacijos skelbimą ir skleidimą, tęstinumą;

- k) orlaiviui, kuriam turi būti išduotas leidimas skristi, nustato tinkamumo skraidyti standartus ir procedūras, kad būtų laikomasi 5 straipsnio 4 dalies a punkto;

- l) pritarus valstybei narei, kurioje registruotas ar turi būti registruotas orlaivis, Agentūros kontroliuojamo sertifikavimo tikslais išduoda leidimus skristi orlaiviams.

- 2. Organizacijų atžvilgiu Agentūra:

- a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetentingas organizacijas atlieka organizacijų, kurias ji sertifikuoja, patikrinimus ir auditą;

- b) išduoda pažymėjimus ir pratęsia jų galiojimą:
- i) projektavimo organizacijoms; arba
 - ii) gamybos organizacijoms, esančioms valstybės narės teritorijoje, jei to prašo atitinkama valstybė narė; arba
 - iii) gamybos ir techninės priežiūros organizacijoms, esančioms ne valstybių narių teritorijoje;
- c) iš dalies keičia tam tikrą organizacijos pažymėjimą, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, arba jei atitinkama organizacija nevykdo įsipareigojimų, jai nustatytų šiuo reglamentu arba jo įgyvendinimo taisyklėmis.

22 straipsnis

Orlaivių naudojimo skrydžiams sertifikavimas

1. Iškilus orlaivių naudojimo skrydžiams saugos problemai, Agentūra nedelsdama reaguoja nustatydamas korekcinis veiksmus bei išplatindama susijusią informaciją, be kita ko, valstybėms narėms.

21 straipsnis

Pilotų sertifikavimas

1. Darbuotojų ir organizacijų, nurodytų 7 straipsnio 1 dalyje, atžvilgiu Agentūra:

- a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetingas organizacijas atlieka organizacijų, kurias ji sertifikuoja, ir, kai tinka, jų darbuotojų patikrinimus ir auditą;
- b) išduoda pažymėjimus ir pratęsia jų galiojimus pilotų mokymo organizacijoms ir aviacijos medicinos centrams, esantiems ne valstybių narių teritorijoje, ir, kai tinka, jų darbuotojams;
- c) iš dalies keičia tam tikrą pažymėjimą, jį apriboja, sustabdo jo galiojimą ar jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo išduotas, arba jei pažymėjimą turintis juridinis ar fizinis asmuo nevykdo įsipareigojimų, jam nustatytų šiuo reglamentu arba jo įgyvendinimo taisyklėmis.

2. Skrydžių imituojančių mokymo prietaisų, nurodytų 7 straipsnio 1 dalyje, atžvilgiu Agentūra:

- a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetingas organizacijas atlieka prietaisų, kuriuos ji sertifikuoja, techninius patikrinimus;
- b) išduoda:
 - i) skrydžių imituojančių mokymo prietaisų, kuriuos naudoja Agentūros sertifikuotos mokymo organizacijos, pažymėjimus; arba
 - ii) skrydžių imituojančių mokymo prietaisų, esančių valstybių narių teritorijoje, pažymėjimus, jei to prašo atitinkama valstybė narė;

2. Skrydžio laiko apribojimo atžvilgiu:

- a) Agentūra skelbia taikytinas sertifikavimo specifikacijas, kuriomis siekiama užtikrinti atitiktį esminiams reikalavimams ir atitinkamai susijusioms įgyvendinimo taisyklėms. Iš pradžių į įgyvendinimo taisykles įtraukiamos visos esminės Reglamento (EB) Nr. 3922/1991 III priedo Q dalies nuostatos, atsižvelgiant į naujausius mokslinius ir techninius duomenis;
- b) valstybė narė gali patvirtinti individualias skrydžio laiko specifikacijų schemas, kuriomis nukrypstama nuo a punkte nurodytų sertifikavimo specifikacijų. Šiuo atveju valstybė narė nedelsdama praneša Agentūrai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie savo ketinimą patvirtinti individualią schemą.
- c) gavusi pranešimą apie individualią schemą, Agentūra per vieną mėnesį ją įvertina remdamasi moksliniu ir mediciniu įvertinimu. Po to atitinkama valstybė narė gali patvirtinti tokio turinio schemą, apie kokį buvo pranešusi, jeigu Agentūra, aptarusi schemą su šia valstybe narė, nepateikė pasiūlymų ją keisti. Jeigu valstybė narė sutinka su siūlomais pakeitimais, ji gali atitinkamai patvirtinti schemą;
- d) esant nenumatytoms neatidėliotinoms veiklos aplinkybėms arba kai veiklos poreikis yra ribotos trukmės ir nesikartoja, laikinai leidžiama nukrypti nuo sertifikavimo specifikacijų, kol Agentūra pateikia savo nuomonę;
- e) valstybei narei nesutikus su Agentūros išvadomis dėl individualios schemas, 65 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka ji perduoda klausimą Komisijai, kuri nusprendžia, ar individuali schema atitinka reglamente nustatytus saugos tikslus;

- f) skelbiamas Agentūrai priimtinių individualių schemų ar individualių schemų, dėl kurių Komisija priėmė palankų sprendimą pagal e punktą, turinys.

23 straipsnis

Trečiųjų šalių naudotojai

1. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytų orlaivių naudotojų, naudojančių orlaivius komerciniais tikslais, atžvilgiu Agentūra:

- a) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetingas organizacijas atlieka patikrinimus ir auditą;
- b) išduoda 9 straipsnio 2 dalyje nurodytus leidimus, išskyrus atvejus, kai valstybė narė vykdo šių naudotojų valstybės funkcijas ir užduotis, ir pratęsia jų galiojimą;
- c) iš dalies keičia tam tikrą leidimą, jį apriboja, sustabdo jo galiojimą arba jį panaikina, kai nebetenkinamos sąlygos, pagal kurias jis buvo jos išduotas, arba jei atitinkama organizacija nevykdo išpareigojimų, jai nustatytų šiuo reglamentu arba jo įgyvendinimo taisyklėmis.

2. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytų orlaivių naudotojų, naudojančių orlaivius nekomerciniais tikslais, atžvilgiu Agentūra:

- a) gauna 9 straipsnio 3 dalyje nurodytus pareiškimus; ir
- b) pati arba per nacionalines aviacijos institucijas ar kompetingas organizacijas vykdo orlaivių naudotojų, iš kurių gavo pareiškimus, priežiūrą.

3. 4 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytų orlaivių atžvilgiu Agentūra išduoda leidimus pagal 9 straipsnio 4 dalies a punktą.

24 straipsnis

Taisyklių taikymo kontrolė

1. Siekdama kontroliuoti, kaip nacionalinės kompetentingos institucijos taiko šį reglamentą ir jo įgyvendinimo taisykles, Agentūra atlieka standartizacijos patikrinimus srityse, kurioms taikoma 1 straipsnio 1 dalis, ir pateikia ataskaitą Komisijai.

2. Agentūra atlieka įmonių patikrinimus, siekdama kontroliuoti šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymą.

3. Atsižvelgdama į 2 straipsnyje nustatytus tikslus, Agentūra įvertina šio reglamento ir įgyvendinimo taisyklių įgyvendinimo poveikį.

4. Su Agentūra konsultuojamasi ir ji Komisijai teikia rekomendacijas dėl 14 straipsnio taikymo.

5. Agentūros darbo metodams 1, 3 ir 4 dalyse nurodytoms užduotims vykdyti taikomi reikalavimai, kurie turi būti priimti 65 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka ir atsižvelgiant į 52 ir 53 straipsniuose išdėstytus principus.

25 straipsnis

Vienkartinės ir periodinės baudos

1. Nepažeisdama 20 ir 55 straipsnių, Komisija Agentūros prašymu gali:

- a) skirti baudas asmenims ar įmonėms, kuriems Agentūra išdavė sertifikatus, kai jie sąmoningai ar dėl aplaidumo pažeidė šio reglamento nuostatas ir jo įgyvendinimo taisykles;
- b) skirti periodines baudas, skaičiuojamas nuo sprendime nustatytos dienos, asmenims ar įmonėms, kuriems Agentūra išdavė pažymėjimus, kad priverstų šiuos asmenis arba įmones laikytis šio reglamento nuostatų ar jo įgyvendinimo taisyklių.

2. 1 dalyje nurodytos vienkartinės ar periodinės baudos yra atgrasančios ir proporcingos, atsižvelgiant į atvejo rimtumą ir pažymėjimo turėtojo ekonominius pajėgumus ir, ypač atsižvelgiant į saugos pažeidimo mastą. Vienkartinė baudų dydis neviršija 4 % pažymėjimo turėtojo metinių pajamų arba apyvartos. Periodinių baudų dydis neviršija 2,5 % pažymėjimo turėtojo vidutinių dienos pajamų arba apyvartos.

3. Komisija 65 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka priima išsamias šio straipsnio įgyvendinimo taisykles. Jose pirmiausia nurodoma:

- a) išsamūs vienkartinės arba periodinės baudos dydžio nustatymo kriterijai; ir
- b) teiravimosi, susijusių priemonių taikymo ir pranešimų teikimo tvarka bei sprendimų priėmimo taisyklės, įskaitant nuostatas dėl gynimosi teisės, galimybės susipažinti su byla, teisinio atstovavimo, konfidencialumo ir laiko nuostatų ir vienkartinė bei periodinių baudų nustatymo ir surinkimo.

4. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją peržiūrėti sprendimus, kuriais Komisija yra nustačiusi vienkartinę ar periodinę baudą. Jis gali panaikinti, sumažinti ar padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą.

5. Pagal 1 dalį priimti sprendimai nelaikomi baudžiamosios teisės pobūdžio sprendimais.

26 straipsnis

Moksliniai tyrimai

1. Nepažeisdama Bendrijos teisės aktų, Agentūra gali plėtoti ir finansuoti mokslinius tyrimus, jeigu jie yra griežtai susiję su veiklos jos kompetencijos srityje gerinimu.

2. Agentūra koordinuoja savo atliekamus mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą su Komisijos ir valstybių narių atliekamais moksliniais tyrimais ir taikomąją veiklą, siekiant užtikrinti, kad politika ir veiksmai būtų abipusiai suderinti.

3. Agentūros finansuojamų mokslinių tyrimų rezultatai yra skelbiami, jei Agentūra jų nepriskiria konfidencialios informacijos kategorijai.

27 straipsnis

Tarptautiniai santykiai

1. Agentūra padeda Bendrijai ir valstybėms narėms plėtoti santykius su trečiosiomis šalimis pagal atitinkamus Bendrijos teisės aktus. Visų pirma ji padeda derinant taisykles ir abipusio pripažinimo nuostatas dėl patvirtinimų, liudijančių pakankamą taisyklių taikymą.

2. Pagal atitinkamas Sutarties nuostatas Agentūra gali bendradarbiauti su trečiųjų šalių aviacijos institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, kompetentingomis šio reglamento taikymo sričiai priklausančiais klausimais, vadovaudamasi su šiomis institucijomis sudarytais darbo susitarimais. Sudarant šiuos susitarimus būtina gauti išankstinį Komisijos pritarimą.

3. Agentūra padeda valstybėms narėms laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, visų pirma prisiimtų pagal Čikagos konvenciją.

II SKIRSNIS

Vidinė struktūra

28 straipsnis

Teisinis statusas, buvimo vieta, vietos įstaigos

1. Agentūra yra Bendrijos organas. Ji turi juridinio asmens statusą.

2. Visose valstybėse narėse Agentūra turi didžiausios apimties teisumą ir veiksnumą, pagal jų įstatymus suteikiamą juridiniams asmenims. Ji visų pirma gali įsigyti ir valdyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą ir būti teismo procesų šalis.

3. Valstybėms narėms leidus, Agentūra gali įkurti jose savo vietos įstaigas.

4. Agentūrai atstovauja jos vykduojantis direktorius.

29 straipsnis

Personalas

1. Agentūros personalui taikomi Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatai, Kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygos ir Europos Bendrijų institucijų kartu priimtose šių Tarnybos nuostatų ir įdarbinimo sąlygų taikymo taisyklės, nepažeidžiant šio reglamento 39 straipsnio taikymo Apeliacinės valdybos nariams.

2. Nepažeisdama 42 straipsnio, Agentūra savo personalo atžvilgiu naudojami įgaliojimais, kuriuos skiriančiąjai institucijai suteikia Tarnybos nuostatai ir įdarbinimo sąlygos.

3. Agentūros personalą sudaro griežtai ribotas oficialiai paskirtų arba Komisijos ar valstybių narių komandiruoju valdymo pareigoms užimti pareigūnų skaičius. Likusią personalo dalį sudaro Agentūros priimti jos užduotims vykdyti reikalingi darbuotojai.

30 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Agentūrai taikomas Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, pridėtas prie Europos bendrijos steigimo sutarties ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties.

31 straipsnis

Atsakomybė

1. Agentūros sutartinę atsakomybę reglamentuoja atitinkamai sutarčiai taikoma teisė.

2. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso priimti sprendimus pagal bet kurią Agentūros sudarytos sutarties arbitražinę išlygą.

3. Deliktinės atsakomybės atveju Agentūra pagal bendrus valstybių narių įstatymams būdingus principus atlygina žalą, kurią padaro jos tarnybos arba, eidami savo pareigas, jos tarnautojai.

4. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso spręsti ginčus, susijusius su bet kurios 3 dalyje nurodytos žalos atlyginimu.

5. Asmeninę Agentūros tarnautojų atsakomybę Agentūrai reglamentuoja nuostatos, išdėstytos jiems taikomuose Tarnybos nuostatuose arba įdarbinimo sąlygose.

32 straipsnis

Dokumentų paskelbimas

1. Nepažeidžiant sprendimų, priimtų remiantis Sutarties 290 straipsniu, visomis oficialiosiomis Bendrijos kalbomis yra leidžiami šie dokumentai:

- a) 15 straipsnio 4 dalyje nurodyta saugos apžvalga;
 - b) Komisijai skirtos nuomonės pagal 19 straipsnio 1 dalį;
 - c) metinė bendroji ataskaita ir darbo programa, nurodytos atitinkamai 33 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose.
2. Agentūros darbui reikiamas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras.

33 straipsnis

Valdančiosios tarybos įgaliojimai

1. Agentūra turi Valdančiąją tarybą.
2. Valdančioji taryba:
 - a) skiria vykdančiųjų direktorių ir vykdančiojo direktoriaus siūlymu direktorius pagal 39 straipsnį;
 - b) priima metinę bendrąją Agentūros veiklos ataskaitą ir ne vėliau kaip iki birželio 15 dienos persiunčia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai, Audito Rūmams ir valstybėms narėms; Agentūros vardu kiekvienais metais persiunčia Europos Parlamentui ir Tarybai (toliau – biudžeto valdymo institucija) informaciją, susijusią su vertinimo procedūrų rezultatais, visų pirma informaciją dėl Agentūrai paskirtų užduočių pakeitimo poveikio ar padarinių;
 - c) kasmet iki rugsėjo 30 dienos ir gavusi Komisijos nuomonę priima Agentūros kitų metų darbo programą ir persiunčia ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms; ši darbo programa priimama nepažeidžiant metinės Bendrijos biudžeto sudarymo tvarkos ir Bendrijos teisėkūros programos atitinkamos aviacijos saugos srityse; prie darbo programos pridedama Komisijos nuomonė;
 - d) Komisijai pritarus, priima sertifikavimo užduočių paskirtymo nacionalinėms aviacijos institucijoms ir kompetentingoms organizacijoms gaires;

- e) nustato vykdančiojo direktoriaus sprendimų priėmimo tvarką, kaip nurodyta 52 ir 53 straipsniuose;
 - f) vadovaudamasi 59, 60 ir 63 straipsniais vykdo funkcijas, susijusias su Agentūros biudžetu;
 - g) vadovaudamasi 41 straipsniu skiria Apeliacinės valdybos narius;
 - h) naudojasi įgaliojimais taikyti drausmines priemones vykdančiajam direktoriui ir vykdančiojo direktoriaus sutikimu, direktoriams;
 - i) reiškia nuomonę dėl priemonių, susijusių su mokesčiais ir rinkliavomis, nurodytomis 64 straipsnio 1 dalyje;
 - j) nustato savo darbo tvarkos taisykles;
 - k) priima sprendimus dėl kalbų vartojimo Agentūroje;
 - l) tam tikrais atvejais papildo 32 straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų sąrašą;
 - m) nustato Agentūros organizacinę struktūrą ir priima Agentūros personalo politiką.
3. Valdančioji taryba gali konsultuoti vykdančiųjų direktorių visais klausimais, griežtai susijusiais su strategine aviacijos saugos plėtote, įskaitant 26 straipsnyje nurodytus mokslinius tyrimus.
4. Valdančioji taryba įsteigia suinteresuotų šalių patariamąjį organą, su kuriuo ji konsultuojasi prieš priimdama sprendimus 2 dalies c, e, f, ir i punktuose nurodytose srityse. Valdančioji taryba taip pat gali nuspręsti konsultotis su patariamuoju organu kitais klausimais, nurodytais 2 ir 3 dalyse. Patariamąjo organo nuomonė Valdančiajai tarybai nėra privaloma.
5. Valdančioji taryba gali įsteigti darbo organus, kurie padėtų jai vykdyti jos funkcijas, įskaitant jos sprendimų rengimą ir jų įgyvendinimo kontrolę.

34 straipsnis

Valdančiosios tarybos sudėtis

1. Valdančiąją tarybą sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą ir vienas Komisijos atstovas. Nariai atrenkami remiantis jų pripažinta patirtimi ir atsidavimu civilinės aviacijos srčiai, vadovavimo gebėjimais ir žiniomis, kurie naudojami šiame reglamente išdėstytiems tikslams siekti. Apie tai pranešama kompetentingam Europos Parlamento komitetui.

Kiekviena valstybė narė skiria Valdančiosios tarybos narį, taip pat po pakaitinį narį, kuris atstovauja narį jam nesant. Komisija taip pat skiria savo atstovą ir pakaitinį narį. Kadencijos trukmė yra penkeri metai. Kadencija gali būti pratęsta.

2. Tam tikrais atvejais Europos trečiųjų šalių atstovų dalyvavimas ir tokio dalyvavimo sąlygos nustatomos 66 straipsnyje nurodytais susitarimais.

3. 33 straipsnio 4 dalyje nurodytas patariamasis organas skiria savo keturis narius, kurie Valdančiojoje taryboje dalyvauja stebėtojų teisėmis. Jie kuo plačiau atstovauja įvairioms šiame patariamajame organe atstovaujamosioms nuomonėms. Jų kadencijos trukmė yra trisdešimt mėnesių; kadencija gali būti pratęsta vieną kartą.

35 straipsnis

Pirmininkavimas Valdančiajai tarybai

1. Valdančioji taryba iš savo narių renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Jei pirmininkas negali atlikti savo pareigų, jį *ex officio* pakeičia pirmininko pavaduotojas.

2. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi, kai jie nustoja buvę Valdančiosios tarybos nariais. Tuo vadovaujantis, pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencijos trukmė yra treji metai. Kadencija gali būti pratęsta vieną kartą.

36 straipsnis

Posėdžiai

1. Valdančiosios tarybos posėdžius sušaukia jos pirmininkas.
2. Agentūros vykdančysis direktorius dalyvauja svarstymuose.
3. Valdančiosios tarybos eiliniai posėdžiai vyksta bent du kartus per metus. Be to, ji renkasi pirmininko reikalavimu arba ne mažiau kaip vieno trečdaliao jos narių prašymu.
4. Valdančioji taryba į savo posėdžius stebėtojais gali kviešti asmenis, kurių nuomonė gali būti svarbi.
5. Valdančiosios tarybos nariams, atsižvelgiant į jos darbo tvarkos taisyklių nuostatas, gali padėti patarėjai ar ekspertai.
6. Sekretoriato paslaugas Valdančiajai tarybai teikia Agentūra.

37 straipsnis

Balsavimas

1. Nepažeidžiant 39 straipsnio 1 dalies, Valdančioji taryba sprendimus priima dviejų trečdalių narių balsų dauguma.

Valdančiosios tarybos nario prašymu 33 straipsnio 2 dalies k punkte nurodytas sprendimas priimamas vienbalsiai.

2. Kiekvienas pagal 34 straipsnio 1 dalį paskirtas narys turi po vieną balsą. Nariui nedalyvaujant, jo balso teisė perduodama pakaitiniam nariui. Stebėtojai ir Agentūros vykdančysis direktorius nebalsuoja.

3. Darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimo tvarka, visų pirma vieno nario veikimo kito nario vardu sąlygos, taip pat, tam tikrais atvejais, kvorumo reikalavimai.

38 straipsnis

Vykdančiojo direktoriaus funkcijos ir įgaliojimai

1. Agentūrai vadovauja vykdančysis direktorius, kuris vykdydamas savo pareigas yra visiškai nepriklausomas. Nepažeidžiant Komisijos ir Valdančiosios tarybos įgaliojimų, vykdančysis direktorius nesiekia gauti ir neprima jokios Vyriausybės ar jokio kito organo nurodymų.

2. Europos Parlamentas ar Taryba gali paprašyti, kad vykdančysis direktorius pateiktų savo užduočių vykdymo ataskaitą.

3. Vykdančysis direktorius vykdo šias funkcijas ir turi šiuos įgaliojimus:

- a) tvirtinti Agentūros priemones, apibrėžtas 18 straipsnyje, neviršijant šiame reglamente, jo įgyvendinimo taisyklėse ir kituose taikomuose teisės aktuose nustatytų ribų;
- b) nuspręsti dėl patikrinimų, numatytų 54 ir 55 straipsniuose;
- c) skirti sertifikavimo užduotis nacionalinėms aviacijos institucijoms ar kompetentingoms organizacijoms pagal Valdančiosios tarybos nustatytas gaires;
- d) vykdyti visas tarptautines funkcijas ir techninį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis pagal 27 straipsnį;
- e) imtis visų reikiamų priemonių, įskaitant vidaus administracinių taisyklių priėmimą ir pranešimų skelbimą, Agentūros darbui pagal šio reglamento nuostatas užtikrinti;
- f) kiekvienais metais parengti bendrosios ataskaitos projektą ir pateikti jį Valdančiajai tarybai;
- g) Agentūros personalo atžvilgiu naudotis įgaliojimais, nustatytais 29 straipsnio 2 dalyje;

- h) parengti Agentūros pajamų ir išlaidų sąmatas pagal 59 straipsnį ir vykdyti biudžetą pagal 60 straipsnį;
- i) perduoti savo įgaliojimus kitiems Agentūros personalo nariams, atsižvelgiant į taisykles, priimtas 65 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka;
- j) Valdančiajai tarybai pritarus, priimti sprendimus dėl vietos įstaigų įsteigimo valstybėse narėse pagal 28 straipsnio 3 dalį;
- k) parengti ir įgyvendinti metinę darbo programą;
- l) reaguoti į Komisijos prašymus suteikti pagalbą.

39 straipsnis

Vyresniųjų pareigūnų skyrimas

1. Vykduojantis direktorius skiriamas remiantis jo nuopelnais ir dokumentais patvirtinta kompetencija bei patirtimi, susijusia su civiline aviacija. Vykduojantį direktorių skiria arba jį atleidžia Valdančioji taryba Komisijos pasiūlymu. Valdančioji taryba savo sprendimą priima trijų ketvirtadalių narių balsų dauguma. Valdančiosios tarybos atrinktas kandidatas, prieš paskiriant jį direktoriumi, gali būti paprašytas perskaityti pranešimą Europos Parlamento kompetentingam (-iems) komitetui (-ams) ir atsakyti į jo (jų) narių klausimus.
2. Vykduojančiam direktoriui gali padėti vienas ar keli direktoriai. Kai vykduojančiojo direktoriaus nėra ar jis negali eiti savo pareigų, jo vietą užima vienas iš direktorių.
3. Agentūros direktoriai skiriami remiantis jų profesine kompetencija, susijusia su civiline aviacija. Direktorių skiria arba juos atleidžia Valdančioji taryba vykduojančiojo direktoriaus pasiūlymu.
4. Vykduojančiojo direktoriaus ir direktorių kadencija yra penkeri metai. Direktorių kadencija gali būti pratęsta, o vykduojančiojo direktoriaus kadencija gali būti pratęsta tik vieną kartą.

40 straipsnis

Apeliacinių tarybų įgaliojimai

1. Agentūroje įsteigiamos viena ar kelios apeliacinės tarybos.
2. Apeliacinė taryba ar tarybos yra atsakinga (-os) už skundų, pateiktų dėl 44 straipsnyje nurodytų sprendimų, nagrinėjimą.
3. Apeliacinė taryba ar tarybos renkasi, kai būtina. Apeliacinių tarybų skaičių ir jai ar joms priskirtų darbų paskirstymą nustato Komisija 65 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

41 straipsnis

Apeliacinių tarybų sudėtis

1. Apeliacinę tarybą sudaro pirmininkas ir du kiti nariai.
2. Pirmininkas ir kiti nariai turi pakaitinius narius, kurie atstovauja pirmininkui ir šiems nariams jiems nesant.
3. Pirmininką, kitus narius ir jų pakaitinius narius skiria Valdančioji taryba iš Komisijos patvirtinto kvalifikuotų kandidatų sąrašo.
4. Kai Apeliacinė taryba mano, kad to reikia dėl skundo pobūdžio, ji gali pakviesti daugiausia dar du narius iš 3 dalyje nurodyto sąrašo tam atvejui nagrinėti.
5. Kiekvienos Apeliacinės tarybos nariams būtina kvalifikaciją, atskirų narių įgaliojimus parengiamajame sprendimų etape ir balsavimo sąlygas nustato Komisija 65 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka.

42 straipsnis

Apeliacinių tarybų nariai

1. Apeliacinės tarybos narių, įskaitant pirmininką bei bet kurį pakaitinį narį, kadencija yra penkeri metai. Ši kadencija gali būti pratęsta.
2. Apeliacinės tarybos nariai yra nepriklausomi. Priimant sprendimus, jiems nėra privaloma laikytis jokių nurodymų.
3. Apeliacinės tarybos nariai Agentūroje negali atlikti kitų pareigų. Apeliacinės tarybos nariai gali dirbti ne visą darbo laiką.
4. Kadencijos metu Apeliacinės tarybos nariai negali būti pašalinti iš pareigų arba išbraukti iš kvalifikuotų kandidatų sąrašo, išskyrus atvejus, kai tam yra rimtų priežasčių ir kai Komisija, gavusi Valdančiosios tarybos nuomonę, priima atitinkamą sprendimą.

43 straipsnis

Nušalinimas ir prieštaravimas

1. Apeliacinės tarybos nariai negali dalyvauti skundo nagrinėjime, jei jie turi asmeninių interesų procese arba jei jie anksčiau yra atstovavę vienai iš proceso šalių, arba dalyvavo priimant skundžiamą sprendimą.
2. Kai dėl vienos iš 1 dalyje išvardytų ar bet kurių kitų priežasčių Apeliacinės tarybos narys mano, jog neturėtų dalyvauti skundo nagrinėjime, apie tai atitinkamai praneša Apeliacinei tarybai.

3. Bet kuri apeliacinio proceso šalis, remdamasi bet kuriuo 1 dalyje nurodytu pagrindu arba įtarusi bet kurią Apeliacinės tarybos narį šališkumu, gali prieštarauti jų dalyvavimui. Bet kuris toks prieštaravimas nepriimtinas, jei apeliacinio proceso šalis, nors ir žinodama apie prieštaravimo priežastis, ėmėsi procedūrinio veiksmo. Prieštaravimai negali būti pagrįsti narių pilietybe.

4. Apeliacinė taryba priima sprendimą dėl veiksmų, kurių reikia imtis 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais nedalyvaujant atitinkamam jos nariui. Priimant šį sprendimą atitinkamą asmenį Apeliacinėje taryboje pakeičia jo pakaitinis narys.

44 straipsnis

Skundžiami sprendimai

1. Apskūsti galima Agentūros sprendimus, priimtus pagal 20, 21, 22, 23, 55 ar 64 straipsnius.

2. Dėl pagal 1 dalį pateikto skundo sprendimo vykdymas nesustabdomas. Tačiau jei Agentūra mano, kad aplinkybės leidžia, ji gali sustabdyti sprendimo, dėl kurio pateikta apeliacija, vykdymą.

3. Apskūsti sprendimą, kuriuo nenutraukiamas procesas vienos iš šalių atžvilgiu, galima tik kartu pateikiant skundą dėl galutinio sprendimo, išskyrus atvejus, kai sprendime numatyta galimybė pateikti atskirąjį skundą.

45 straipsnis

Asmenys, turintys teisę pateikti skundą

Fizinis ar juridinis asmuo gali apskūsti jam skirtą sprendimą arba sprendimą, kuris, nors ir pateikiamas kaip kitam asmeniui skirtas sprendimas, yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs. Proceso šalys gali būti apeliacinio proceso šalimi.

46 straipsnis

Terminai ir forma

Skundas kartu su išdėstytais argumentais pateikiamas Agentūrai raštu per du mėnesius nuo pranešimo apie priemonę suinteresuotam asmeniui dienos arba, jei to nebuvo padaryta, nuo tos dienos, kai minėtas asmuo apie ją sužinojo.

47 straipsnis

Tarpinis peržiūrėjimas

1. Jei vykdančiojo direktoriaus nuomone skundas yra priimtinas ir tinkamai pagrįstas, jis pataiso sprendimą. Tai netaikoma, kai apeliantas dalyvauja procese prieš kitą apeliacinio proceso šalį.

2. Jei, gavus išdėstytus apeliacinio skundo argumentus, sprendimas nepataisomas per vieną mėnesį, Agentūra nedelsdama sprendžia, ar nereikėtų sustabdyti sprendimo vykdymo vadovaujantis 44 straipsnio 2 dalies antru sakiniu, ir perduoda skundą Apeliacinei tarybai.

48 straipsnis

Skundų nagrinėjimas

1. Jei skundas priimtinas, Apeliacinė taryba nagrinėja, ar jis tinkamai pagrįstas.

2. Apeliacinė taryba skundą, nurodytą 1 dalyje, nagrinėja operatyviai. Laikydamosi nustatytų terminų, ji tiek kartų, kiek reikia, per atitinkamus terminus kviečia apeliacinio proceso šalis pareikšti pastabas dėl jos ar kitų apeliacinio proceso šalių padarytų pranešimų. Skundo nagrinėjimo proceso šalys turi teisę teikti žodinius paaiškinimus.

49 straipsnis

Sprendimai dėl skundų

Apeliacinė taryba gali naudotis visais Agentūros kompetencijos priklausančiais įgaliojimais arba gali perduoti bylą kompetentingam Agentūros organui. Apeliacinės tarybos sprendimas šiam organui yra privalomas.

50 straipsnis

Ieškinių pareiškimas Teisingumo Teisme

1. Europos Bendrijų Teisingumo Teisme galima pareikšti ieškinius dėl Agentūros priimtų sprendimų, teisiškai privalomų trečiosioms šalims, pripažinimo negaliojančiais, dėl neveikimo ir dėl Agentūros veiklos padarytos žalos atlyginimo.

2. Ieškinius dėl Agentūros sprendimų, priimtų pagal 20, 21, 22, 23, 55 ar 64 straipsnį, pripažinimo negaliojančiais Europos Bendrijų Teisingumo Teisme galima pareikšti tik išnaudojus visas Agentūros apeliacines procedūras.

3. Agentūra imasi visų būtinų priemonių Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sprendimui vykdyti.

51 straipsnis

Tiesioginis skundas

Valstybės narės ir Bendrijos institucijos gali pateikti Europos Bendrijų Teisingumo Teismui tiesioginį skundą dėl Agentūros sprendimų.

III SKIRSNIS

Darbo metodai

52 straipsnis

Nuomonių, sertifikavimo specifikacijų ir rekomendacinės medžiagos rengimo tvarka

1. Įsigaliojus šiam reglamentui Valdančioji taryba kuo greičiau nustato skaidrią 18 straipsnio a ir b punktuose nurodytų nuomonių, sertifikavimo specifikacijų bei rekomendacinės medžiagos skelbimo tvarką.

Šia tvarka:

- a) remiamasi valstybių narių aviacijos srityje veikiančių reguliavimo institucijų kompetencija;
- b) prireikus įtraukiami atitinkamų suinteresuotų šalių atitinkami ekspertai;
- c) užtikrinama, kad Agentūra skelbia dokumentus ir plačiai konsultuojasi su suinteresuotomis šalimis laikydamosi tvarkaraščio ir tvarkos, reglamentuojančios be kita ko Agentūros išsipareigojimą teikti raštišką atsakymą apie konsultavimosi procesą.

2. Kai pagal 19 straipsnį Agentūra rengia nuomones, sertifikavimo specifikacijas ir rekomendacinę medžiagą, skirtas taikyti valstybėse narėse, ji nustato konsultavimosi su valstybėmis narėmis tvarką. Šiuo tikslu ji gali sudaryti darbo grupę, į kurią kiekviena valstybė narė turi teisę skirti ekspertą.

3. 18 straipsnio a ir c punktuose nurodytos priemonės ir pagal šio straipsnio 1 dalį nustatyta tvarka yra skelbiamos Agentūros oficialiajame leidinyje.

4. Nustatoma speciali tvarka, kurios laikydamosi Agentūra imasi skubių veiksmų, siekdama reaguoti į saugos problemą ir pranešti suinteresuotoms šalims apie veiksmus, kurių jos turi imtis.

53 straipsnis

Sprendimų priėmimo tvarka

1. Valdančioji taryba nustato skaidrią 18 straipsnio d punkte numatytų atskirų sprendimų priėmimo tvarką.

Šia tvarka:

- a) užtikrinama, kad būtų išklaulytas fizinis ar juridinis asmuo, kuriam turi būti skirtas sprendimas, ar kita šalis, turinti tiesioginių ir asmeninių interesų;
- b) numatomos nuostatos dėl sprendimo pranešimo fiziniam ar juridiniam asmeniui ir jo paskelbimo;
- c) numatomos nuostatos dėl fizinio ar juridinio asmens, kuriam skirtas sprendimas, ir kitų proceso šalių

informavimo apie teisių gynimo priemones, kuriomis atitinkamas asmuo gali naudotis pagal šį reglamentą;

d) užtikrinama, kad sprendimas būtų pagrįstas.

2. Valdančioji taryba nustato tvarką, nurodančią sąlygas, pagal kurias pranešama apie sprendimus, tuo pačiu tinkamai atsižvelgiant į skundo nagrinėjimo procesą.

3. Nustatoma speciali tvarka, kurios laikydamosi Agentūra imasi skubių veiksmų, siekdama reaguoti į saugos problemą ir pranešti atitinkamoms suinteresuotoms šalims apie veiksmus, kurių jos turi imtis.

54 straipsnis

Valstybių narių patikrinimai

1. Nepažeidžiant Komisijai Sutartimi suteiktų vykdymo įgaliojimų, Agentūra padeda Komisijai kontroliuoti šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymą, atlikdama valstybių narių kompetentingų institucijų standartizacijos patikrinimus, nurodytus 24 straipsnio 1 dalyje. Pagal šį reglamentą įgaliotiems pareigūnams ir nacionalinių valdžios institucijų komandiruotiems pareigūnams, dalyvaujantiems tokiuose patikrinimuose, suteikiama teisė, laikantis atitinkamos valstybės narės teisinių nuostatų:

- a) nagrinėti atitinkamus su aviacijos saugos lygio pasiekimu susijusius įrašus, duomenis, procedūras ir kitą medžiagą vadovaujantis šiuo reglamentu;
- b) daryti šių įrašų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos nuorašus ar išrašus iš jų;
- c) prašyti žodinio paaiškinimo vietoje;
- d) patekti į visas atitinkamas patalpas, teritoriją ar transporto priemones.

2. 1 dalyje nurodytus patikrinimus atlikti įgalioti Agentūros pareigūnai savo įgaliojimus vykdo pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame tiksliai nurodomas patikrinimo dalykas, tikslas ir diena, kurią jis prasideda. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo Agentūra praneša atitinkamai valstybei narei apie patikrinimą ir nurodo įgaliotų pareigūnų pavardes.

3. Atitinkama valstybė narė leidžia atlikti patikrinimus ir užtikrina, kad atitinkami organai ar asmenys taip pat leistų juos atlikti.

4. Kai atliekant patikrinimą pagal šį straipsnį reikia atlikti įmonės ar įmonių asociacijos patikrinimą, taikomas 55 straipsnis. Kai įmonė prieštarauja patikrinimui, atitinkama valstybė narė suteikia būtiną paramą Agentūros įgaliotiems pareigūnams, kad jie turėtų galimybę atlikti patikrinimą.

5. Ataskaitos, parengtos taikant šį reglamentą, pateikiamos valstybės narėms, kurioje vyko patikrinimas, oficialiąja ar oficialiosiomis kalbomis.

55 straipsnis

Įmonių patikrinimai

1. Taikant 7, 20, 21, 22, 23 straipsnius ir 24 straipsnio 2 dalį, Agentūra gali pati atlikti visus reikiamus įmonių patikrinimus arba paskirti tai padaryti nacionalinėms aviacijos institucijoms ar kompetentingoms organizacijoms. Šie patikrinimai atliekami laikantis valstybių narių, kuriose jie turi būti atliekami, teisinių nuostatų. Tuo tikslu pagal šį reglamentą įgaliotiems asmenims suteikiama teisė:

- a) nagrinėti atitinkamus įrašus, duomenis, procedūras ir kitą medžiagą, susijusią su Agentūros užduočių vykdymu;
- b) daryti šių įrašų, duomenų, procedūrų ir kitos medžiagos nuorašus ar išrašus iš jų;
- c) prašyti žodinio paaiškinimo vietoje;
- d) patekti į atitinkamas įmonių patalpas, teritorijas ar transporto priemones;
- e) atlikti orlaivio patikrinimą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis.

2. Asmenys, įgalioti atlikti 1 dalyje nurodytus patikrinimus, savo įgaliojimus vykdo pateikę raštišką įgaliojimą, kuriame tiksliai nurodomas patikrinimo dalykas ir tikslas.

3. Likus pakankamai laiko iki patikrinimo Agentūra praneša valstybei narei, kurios teritorijoje turi būti atliekamas patikrinimas, apie patikrinimą ir nurodo įgaliotų pareigūnų pavardes. Atitinkamos valstybės narės pareigūnai Agentūros prašymu padeda tiems įgaliotiems asmenims atlikti savo pareigas.

56 straipsnis

Metinė darbo programa

Metinė darbo programa siekiama skatinti nuolat gerinti Europos aviacijos saugą, ir ji atitinka šiame reglamente nustatytus Agentūros tikslus, įgaliojimus ir užduotis. Joje aiškiai nurodoma, kurie Agentūros įgaliojimai ir užduotys buvo papildomai paskirti, pakeisti ar panaikinti palyginti su praeitais metais.

Metinė darbo programa pateikiama remiantis Komisijos pagal veikla pagrįsto valdymo principus naudota metodika.

57 straipsnis

Metinė bendroji ataskaita

Metinėje bendrojoje ataskaitoje apibūdinama, kaip Agentūra įvykdė savo metinę darbo programą. Joje aiškiai nurodoma, kurie Agentūros įgaliojimai ir užduotys buvo papildomai paskirti, pakeisti ar panaikinti palyginti su praeitais metais.

Ataskaitoje nurodoma veikla, kurią vykdė Agentūra, ir įvertinami rezultatai, juos lyginant su iškeltais tikslais ir nustatytu tvarkaraščiu, rizika, susijusi su tokia vykdoma veikla, išteklių panaudojimas ir bendra Agentūros veikla.

58 straipsnis

Skaidrumas ir informavimas

1. Agentūros saugomiems dokumentams taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001.

2. Agentūra gali perduoti informaciją savo iniciatyva jai pavestų užduočių srityje. Visų pirma ji užtikrina, kad, be 52 straipsnio 3 dalyje nurodytų skelbiamų priemonių ir tvarkos, visuomenė ir suinteresuotos šalys greitai gautų objektyvią, patikimą ir lengvai suprantamą informaciją apie jos darbą.

3. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo turi teisę raštu kreiptis į Agentūrą bet kuria Sutarties 314 straipsnyje nurodyta kalba. Jis turi teisę gauti atsakymą ta pačia kalba.

4. Informacijai, kurią pagal šį reglamentą surenka Agentūra, taikomas 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽¹⁾.

IV SKIRSNIS

Finansiniai reikalavimai

59 straipsnis

Biudžetas

1. Agentūros pajamas sudaro:

- a) Bendrijos teikiamas finansavimas;
- b) bet kurios Europos trečiosios šalies, su kuria Bendrija yra sudariusi 66 straipsnyje nurodytus susitarimus, įnašas;
- c) padavusių prašymą gauti Agentūros išduodamus pažymėjimus ir patvirtinimus ir tokių pažymėjimų ir patvirtinimų turėtojų sumokėti mokesčiai;
- d) rinkliavos už leidinius, mokymą ir kitas Agentūros teikiamas paslaugas; ir

⁽¹⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

e) valstybių narių, trečiųjų šalių ar kitų subjektų savanoriški finansiniai įnašai, jeigu jie nekelia pavojaus Agentūros nepriklausomumui ir nešališkumui.

2. Agentūros išlaidas sudaro personalo, administracinės, infrastruktūros ir veiklos išlaidos.

3. Turi būti išlaikyta pajamų ir išlaidų pusiausvyra.

4. Reguliavimo veiklos biudžetas ir už sertifikavimo veiklą nustatyti ir renkami mokesčiai Agentūros biudžete tvarkomi atskirai.

5. Valdančioji taryba, remdamasi pajamų ir išlaidų konsoliduotų sąmatų projektu, kasmet parengia kitų finansinių metų Agentūros konsoliduotą pajamų ir išlaidų sąmatą.

6. 4 dalyje nurodytą konsoliduotą sąmatą, į kurią įtraukiamas ir personalo plano projektas bei preliminari darbo programa, Valdančioji taryba ne vėliau kaip iki kovo 31 d. pateikia Komisijai ir valstybėms, su kuriomis Bendrija yra sudarę susitarimus, kaip nurodyta 66 straipsnyje.

7. Komisija persiunčia konsoliduotą sąmatą kartu su preliminariu Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektu biudžeto valdymo institucijai.

8. Remdamasi konsoliduota sąmata, Komisija į preliminarų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą įtraukia sumas, kurios, jos manymu, yra reikalingos personalo planui, ir subsidijos sumą, mokėtiną iš bendrojo biudžeto, kurį ji pateikia biudžeto valdymo institucijai pagal Sutarties 272 straipsnį.

9. Biudžeto valdymo institucija tvirtina asignavimus Agentūrai skirtai subsidijai. Biudžeto valdymo institucija priima Agentūros personalo planą.

10. Biudžetą tvirtina Valdančioji taryba. Jis tampa galutinis galutinai patvirtinus Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą. Tam tikrais atvejais jis yra atitinkamai koreguojamas.

11. Valdančioji taryba kuo greičiau praneša biudžeto valdymo institucijai apie savo ketinimą įgyvendinti projektus, kurie gali turėti reikšmingų finansinių padarinių biudžeto finansavimui, visų pirma su nuosavybe susijusius projektus, pavyzdžiui, dėl pastatų nuomos ar pirkimo. Apie tai ji informuoja Komisiją.

Jei biudžeto valdymo institucijos skyrius praneša apie savo ketinimą pateikti nuomonę, jis savo nuomonę Valdančiajai tarybai persiunčia per šešias savaites nuo pranešimo apie projektą dienos.

60 straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Agentūros biudžetą vykdo vykduantysis direktorius.

2. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip iki kovo 1 d. Agentūros apskaitos pareigūnas Komisijos apskaitos pareigūnui pateikia preliminarias finansines ataskaitas kartu su tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita. Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja institucijų ir decentralizuotų įstaigų preliminarias finansines ataskaitas pagal 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento ⁽¹⁾ 128 straipsnį.

3. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip iki kovo 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas persiunčia Agentūros preliminarias finansines ataskaitas kartu su tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita Audito Rūmams. Tų finansinių metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaita taip pat persiunčiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

4. Gavęs Audito Rūmų pastabas dėl Agentūros preliminarių finansinių ataskaitų vadovaujantis Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 129 straipsniu, vykduantysis direktorius savo atsakomybe parengia Agentūros galutines finansines ataskaitas ir pateikia jas Valdančiajai tarybai, kad ji pareikštų nuomonę.

5. Valdančioji taryba pareiškia nuomonę dėl Agentūros galutinių finansinių ataskaitų.

6. Pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, ne vėliau kaip iki liepos 1 d. vykduantysis direktorius persiunčia galutines finansines ataskaitas kartu su Valdančiosios tarybos nuomone Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.

7. Galutinės finansinės ataskaitos paskelbiamos.

8. Ne vėliau kaip iki rugsėjo 30 d. vykduantysis direktorius nusiunčia Audito Rūmams atsakymą į jų pateiktas pastabas. Šį atsakymą jis taip pat nusiunčia Valdančiajai tarybai.

9. Vykduantysis direktorius Europos Parlamento prašymu jam pateikia visą informaciją, kurios reikia sklandžiai patvirtinimo, kad atitinkamų finansinių metų biudžetas yra įvykdytas, procedūrai, kaip numatyta Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 146 straipsnio 3 dalyje.

10. Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos rekomendacija, priimta kvalifikuota balsų dauguma, iki N + 2 metų balandžio 30 d. patvirtina, kad vykduantysis direktorius N metų biudžetą įvykdė.

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1525/2007 (OL L 343, 2007 12 27, p. 9).

61 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, be apribojimų taikomos 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽¹⁾ nuostatos.

2. Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. Tarpinstitucinio susitarimo tarp Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų ⁽²⁾ ir nedelsdama priima atitinkamas visam jos personalui taikomas nuostatas.

3. Sprendimuose dėl finansavimo ir įgyvendinimo susitarimuose bei juose numatytose priemonėse aiškiai nurodoma, kad prirėkus Audito Rūmai ir OLAF gali atlikti Agentūros lėšų gavėjų ir už jų skirstymą atsakingų pareigūnų patikrinimus vietoje.

62 straipsnis

Vertinimas

1. Per trejus metus nuo tos dienos, kai Agentūra ėmėsi vykdyti savo pareigas, ir kas penkerius metus po to Valdančioji taryba paveda atlikti nepriklausomą išorinį šio reglamento įgyvendinimo vertinimą.

2. Atliekant vertinimą, nagrinėjama, kaip veiksmingai Agentūra vykdo savo užduotis. Tai pat įvertinamas šio reglamento, Agentūros ir jos darbo praktikos poveikis nustatant aukštą civilinės aviacijos saugos lygį. Vertinant atsižvelgiama į suinteresuotų subjektų nuomonę tiek Europos, tiek nacionaliniu lygmeniu.

3. Valdančioji taryba gauna įvertinimo išvadas ir pateikia rekomendacijas, susijusias su šio reglamento, Agentūros vidaus ir jos darbo praktikos pakeitimais, Komisijai, kuri jas kartu su savo nuomone ir atitinkamais pasiūlymais gali persiųsti Europos Parlamentui ir Tarybai. Prirėkus įtraukiamas veiksmų planas su tvarkaraščiu. Įvertinimo išvados ir rekomendacijos skelbiami viešai.

63 straipsnis

Finansinės nuostatos

Agentūrai taikomas finansines taisykles priima Valdančioji taryba, pasikonsultavusi su Komisija. Jos negali nukrypti nuo 2002 m. lapkričio 19 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2343/2002 dėl finansinio pagrindų reglamento, skirto įstaigoms, minėtoms Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento 185 straipsnyje ⁽³⁾, išskyrus

atvejus, kai to konkrečiai reikia Agentūros darbui turint išankstinį Komisijos sutikimą.

64 straipsnis

Mokesčių ir rinkliavų taisyklės

1. Priemonės, skirtos iš dalies keisti neesmines šio reglamento nuostatas jį papildant, susijusios su mokesčiais ir rinkliavomis, patvirtinamos taikant 65 straipsnio 4 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

2. Komisija konsultuojasi su Valdančiąja taryba dėl 1 dalyje nurodytų priemonių projekto.

3. 1 dalyje nurodytomis priemonėmis visų pirma nustatoma, už ką pagal 59 straipsnio 1 dalies c ir d punktus renkami mokesčiai ir rinkliavos, mokesčių ir rinkliavų dydis ir būdas, kaip jie turi būti mokami.

4. Mokesčiai ir rinkliavos renkami už:

- pažymėjimų išdavimą ir jų galiojimo pratęsimą, taip pat susijusį nuolatinės priežiūros funkcijų vykdymą;
- paslaugų teikimą; jie atspindi realią kiekvienos konkrečios suteiktos paslaugos kainą;
- skundų nagrinėjimą.

Visi mokesčiai ir rinkliavos išreiškiami ir mokami eurais.

5. Nustatomas toks mokesčių ir rinkliavų dydis, kad būtų užtikrinta, jog iš jų gaunamos pajamos iš esmės būtų pakankamos visai suteiktų paslaugų kainai padengti. Šie mokesčiai ir rinkliavos, įskaitant surinktus 2007 m., yra Agentūrai skirtos asignuotos pajamos.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

⁽¹⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

⁽²⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 15.

⁽³⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 72.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas yra vienas mėnuo.

4. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

5. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 5 dalies b punktas bei 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 3 dalies c punkte, 4 dalies b ir e punktuose nustatytas terminas yra dvidešimt dienų.

6. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1, 2 ir 4 dalys, 5 dalies b punktas ir 6 dalis bei 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

7. Darant nuorodą į šią dalį, taikomas Sprendimo 1999/468/EB 6 straipsnis.

Prieš priimdama sprendimą Komisija konsultuojasi su šio straipsnio 1 dalyje nurodytu komitetu.

Sprendimo 1999/468/EB 6 straipsnio b punkte nustatytas terminas yra trys mėnesiai.

Kai valstybė narė Komisijos sprendimą perduoda Tarybai, per tris mėnesius Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali priimti kitokį sprendimą.

66 straipsnis

Europos trečiųjų šalių dalyvavimas

Agentūros veikloje gali dalyvauti Europos trečiosios šalys, kurios yra Čikagos konvencijos Susitariančiosios Šalys ir kurios yra sudariusios susitarimus su Europos bendrija, pagal kuriuos jos priėmė ir taiko Bendrijos teisę šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių taikymo srityje.

Pagal atitinkamas šių susitarimų nuostatas bus parengti dokumentai, *inter alia*, bus nurodytas šių šalių dalyvavimo Agentūros darbe pobūdis ir mastas bei nustatytos išsamios dalyvavimo taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir personalo.

67 straipsnis

Agentūros darbo pradžia

1. Agentūra pradeda vykdyti pagal 20 straipsnį jai pavestas sertifikavimo užduotis nuo 2003 m. rugsėjo 28 d. Iki tos dienos valstybės narės toliau įgyvendina taikomus teisės aktus ir taisykles.

2. Per papildomą pereinamąjį 42 mėnesių laikotarpį, prasidedantį nuo 1 dalyje nurodytos dienos, valstybės narės gali toliau

išduoti pažymėjimus ir patvirtinimus, nukrypdamas nuo 5, 6, 12 ir 20 straipsnių nuostatų, laikydamosi šiems straipsniams taikyti Komisijos patvirtintose priemonėse nurodytų reikalavimų. Kai šiuo atveju valstybės narės išduoda pažymėjimus, remdamosi trečiųjų šalių išduotais pažymėjimais, Komisijos patvirtintose priemonėse tinkamai atsižvelgiama į 12 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nustatytus principus.

68 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijas, taikomas už šio reglamento ir jo įgyvendinimo taisyklių pažeidimus. Sankcijos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

69 straipsnis

Panaikinimas

1. Nepažeidžiant antros pastraipos nuostatų, Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002 panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos pagal VI priede pateiktą koreliacijos lentelę.

2. Tarybos direktyva 91/670/EEB panaikinama nuo 7 straipsnio 6 dalyje nurodytų priemonių įsigaliojimo dienos.

3. Reglamento (EEB) Nr. 3922/91 III priedas išbraukiamas nuo 8 straipsnio 5 dalyje nurodytų atitinkamų priemonių įsigaliojimo dienos.

4. 11 straipsnio nuostatos taikomos pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytų tekstų nuostatas sertifikuotiems produktams, dalims, prietaisams, organizacijoms ir asmenims bei produktams, dalims, prietaisams, organizacijoms ir asmenims, kurių sertifikavimas pripažintas pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytų aktų nuostatas.

5. Direktyva 2004/36/EB panaikinama nuo šio reglamento 10 straipsnio 5 dalyje nurodytų priemonių įsigaliojimo dienos, nepažeidžiant tos direktyvos 8 straipsnio 2 dalyje nurodytų įgyvendinimo taisyklių.

70 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja 20 dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsniai taikomi nuo atitinkamose jų įgyvendinimo taisyklėse nustatytų datų, tačiau ne vėliau kaip nuo 2012 m. balandžio 8 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūre 2008 m. vasario 20 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. LENARČIČ

I PRIEDAS

Esminiai tinkamumo skraidyti reikalavimai, nurodyti 5 straipsnyje

1. *Produkto vientisumas: produkto vientisumas turi būti užtikrintas visomis numatomomis skrydžio sąlygomis visą orlaivio naudojimo trukmę. Atitiktis visiems reikalavimams turi būti įrodoma įvertinimu ar analize, kurie prireikus būtų patvirtinami bandymais.*
 - 1.a. Konstruktijos ir medžiagos: konstrukcijos patikimumas turi būti užtikrinamas orlaivio techninių parametrų, įskaitant jo jėgainės sistemą, ribose ir jas pakankamai viršijant bei išlaikomas visą orlaivio naudojimo trukmę.
 - 1.a.1. Visos orlaivio dalys, kurių gedimas galėtų sumažinti konstrukcijos patikimumą, turi atitikti toliau nurodytas sąlygas be žalingos deformacijos ar gedimo. Tai apima didelės masės dalis ir jų pritvirtinimo priemonės.
 - 1.a.1.a. Būtina atsižvelgti į visus apkrovos derinius, kurie pagrįstai gali susidaryti dėl svorio, svorio centro diapazono, techninių parametrų ir orlaivio naudojimo trukmės ribų ar pakankamai jas viršijant. Tai apima apkrovas dėl gūsių, manevrų, hermetizacijos, judančių paviršių, kontrolės ir jėgainės sistemų skrydžio metu ir ant žemės.
 - 1.a.1.b. Turi būti atsižvelgiama į apkrovas ir galimus gedimus, atsirandančius dėl avarinio tūpimo ant žemės ar vandens.
 - 1.a.1.c. Atlaikydama šias apkrovas, konstrukcija turi veikti dinamiškai.
 - 1.a.2. Orlaisis turi būti apsaugotas nuo bet kokio aeroelastinio nestabilumo ir pernelyg didelės vibracijos.
 - 1.a.3. Gamybos procesai ir orlaivio konstrukcijoje panaudotos medžiagos turi pasižymėti žinomomis ir atkuriamomis konstrukcinėmis savybėmis. Turi būti atsižvelgiama į visus medžiagų eksploatacinių charakteristikų pokyčius, susijusius su naudojimo aplinka.
 - 1.a.4. Ciklinių apkrovų, aplinkos pablogėjimo, atsitiktinio ir atskiro šaltinio apgadinimo poveikis neturi sumažinti konstrukcijos patikimumo žemiau priimtino likusio stiprumo lygio. Turi būti skelbiamos visos su šiais aspektais susijusio tinkamumo skraidyti tęstinumui užtikrinti būtinos instrukcijos.
 - 1.b. Jėgainė: jėgainės sistemos patikimumas (pvz., variklio ir tam tikrais atvejais – oro sraigto) turi būti įrodomas jėgainės sistemos techninių parametrų ribose ir jas pakankamai viršijant bei išlaikomas visą jėgainės sistemos naudojimo trukmę.
 - 1.b.1. Jėgainės sistema jai nustatytose ribose turi sukelti trauką ar jėgą, kurią ji privalo sukelti visomis reikiamomis skrydžio sąlygomis, atsižvelgiant į aplinkos poveikį ir sąlygas.
 - 1.b.2. Gamybos procesai ir jėgainės sistemos konstrukcijoje panaudotos medžiagos turi pasižymėti žinomomis ir atkuriamomis konstrukcinėmis savybėmis. Turi būti atsižvelgiama į visus medžiagų eksploatacinių charakteristikų pokyčius, susijusius su naudojimo aplinka.
 - 1.b.3. Ciklinių apkrovų, aplinkos pablogėjimo ar naudojimo išsiterinimo poveikis ir galimi tolesni dalių gedimai neturi sumažinti jėgainės sistemos patikimumo žemiau priimtino lygio. Turi būti skelbiamos visos su šiais aspektais susijusio tinkamumo skraidyti tęstinumui užtikrinti būtinos instrukcijos.
 - 1.b.4. Turi būti skelbiamos visos instrukcijos, informacija ir reikalavimai, skirti saugiai ir tiksliai jėgainės sistemos ir orlaivio sąveikai užtikrinti.
 - 1.c. Sistemos ir įranga
 - 1.c.1. Orlaisis neturi turėti konstrukcinių savybių ar dalių, kurių naudojimas parodė, jog jos yra pavojingos.
 - 1.c.2. Orlaisis, įskaitant sistemas, įrangą ir prietaisus, būtinus tipo sertifikavimui arba kurių reikalaujama skrydžių taisyklėse, turi veikti kaip tikimasi visomis numatomomis naudojimo sąlygomis, neviršijant orlaivio techninių parametrų ar pakankamai jas viršijant, tinkamai atsižvelgiant į sistemų, įrangos ar prietaisų naudojimo aplinką.

Kitos sistemos, įranga ir prietaisai, nebūtinai tipo sertifikavimui arba kurių nereikalaujama skrydžių taisyklėse, kurie veikia tinkamai arba netinkamai, neturi sumažinti saugos ir neigiamai veikti kitų sistemų, įrangos ir prietaisų tinkamo veikimo. Sistemų, įrangos ir prietaisų veikimui nebūtinai išimtiniai įgūdžiai ar jėgos panaudojimas.

- 1.c.3. Orlaivio sistemos, įranga ir susiję prietaisai, vertinami atskirai ar kaip tarpusavyje susiję, turi būti projektuojami taip, kad dėl pavienio gedimo, kuris neatrodo ypač neįtikėtinas, nesusidarytų sąlygos pražūtingam gedimui, o tarp tikimybės, kad susidarys sąlygos gedimui, ir gedimo padarinių orlaiviui ir jame esantiems asmenims sunkumo turi būti priešingas ryšys. Atsižvelgiant į pirmiau minėtą pavienio gedimo kriterijų, pripažįstama, kad būtina tinkamai atsižvelgti į orlaivio dydį ir plačią konfigūraciją, nes tai gali užkirsti kelią sraigtasparnių ir mažų lėktuvų kai kurių dalių ir sistemų pavienio gedimo atvejams.
- 1.c.4. Informacija, būtina saugiam skrydžiui atlikti, ir informacija apie nesaugias sąlygas turi būti aiškiai, nuosekliai ir nedviprasmiškai suteikiama atitinkamai įgulai arba techninės priežiūros personalui. Sistemos, įranga ir valdymo prietaisai, įskaitant ženklus ir pranešimus, turi būti suprojektuoti ir išdėstyti taip, kad sumažintų klaidas, dėl kurių galėtų kilti pavojus.
- 1.c.5. Turi būti imamasi konstrukcinių atsargumo priemonių, kad būtų kuo labiau sumažintas pavojus orlaiviui ir jame esantiems asmenims dėl pagrįstai galimos grėsmės tiek orlaivio viduje, tiek išorėje, įskaitant apsaugą nuo orlaivio prietaisų galimo didelio gedimo ar veikimo sutrikimo.
- 1.d. Tinkamumo skraidyti tęstinumas
 - 1.d.1. Turi būti nustatytos instrukcijos dėl tinkamumo skraidyti tęstinumo, siekiant užtikrinti, kad visą orlaivio naudojimo trukmę būtų laikomasi standartų, nustatytų išduodant orlaivio tinkamumo skraidyti tipo pažymėjimą.
 - 1.d.2. Turi būti numatytos priemonės, leidžiančios patikrinti, sureguliuoti, sutepti, nuimti ar pakeisti dalis ir prietaisus siekiant užtikrinti tinkamumo skraidyti tęstinumą.
 - 1.d.3. Tinkamumo skraidyti tęstinumo instrukcijos turi būti išdėstomos vadove ar keliuose vadovuose, atsižvelgiant į duomenų, kurie turi būti pateikti, kiekį. Vadovuose turi būti išdėstomos techninės priežiūros ir remonto instrukcijos, aptarnavimo informacija, gedimų lokalizavimo ir patikrinimo tvarka, lengvai prieinama forma.
 - 1.d.4. Tinkamumo skraidyti tęstinumo instrukcijose turi būti išdėstyti tinkamumo skraidyti apribojimai, pagal kuriuos nustatomas kiekvieno privalomo pakeitimo laikas, intervalai tarp patikrinimų ir susijusi patikrinimo tvarka.
2. *Produkto naudojimo tinkamumo naudoti aspektai*
 - 2.a. Turi būti įrodoma, kad, siekiant produkto naudojimo metu užtikrinti pakankamą orlaivyje ar ant žemės esančių asmenų saugos lygį, buvo atsižvelgta į toliau išdėstytus punktus:
 - 2.a.1. Turi būti nustatytos skrydžių rūšys, kurioms orlaisvis yra patvirtintas, ir saugiam naudojimui būtini apribojimai bei informacija, įskaitant aplinkosaugos apribojimus ir eksploatacines charakteristikas.
 - 2.a.2. Orlaisvis turi būti saugiai valdomas ir manevruojamas visomis numatomomis naudojimo sąlygomis, įskaitant vienos arba atitinkamai kelių jėgainės sistemų gedimo atvejais. Turi būti tinkamai atsižvelgiama į piloto jėgą, igulos kabinos aplinką, piloto darbo krūvį ir kitas su žmogiškaisiais veiksniais susijusias aplinkybes, taip pat į skrydžio etapą ir trukmę.
 - 2.a.3. Turi būti įmanoma sklandžiai pereiti iš vieno skrydžio etapo į kitą, nereikalaujant išimtinių pilotavimo įgūdžių, budrumo, jėgos ar darbo krūvio esant visoms galimoms naudojimo sąlygoms.
 - 2.a.4. Orlaisvis turi būti tokio stabilumo, kad atsižvelgiant į skrydžio etapą ir trukmę pilotui nebūtų keliami pernelyg dideli reikalavimai.
 - 2.a.5. Turi būti nustatyta tvarka, kurios būtų laikomasi įprastinių operacijų, gedimo ir avarinių sąlygų atvejais.
 - 2.a.6. Turi būti numatomi orlaivio tipui tinkantys įspėjimai ar kitos atgrasymo priemonės, kurios užkirstų kelią įprastų skrydžio parametrų viršijimui.

- 2.a.7. Orlaivio ir jo sistemų charakteristikos turi sudaryti sąlygas saugiai atstatyti skrydžio parametrus, jei jie viršijami.
- 2.b. Įgulos nariai turi būti supažindinami su saugiam naudojimui būtinais naudojimo apribojimais ir kita informacija.
- 2.c. Produkto naudojimas turi būti apsaugotas nuo pavojų, kuriuos sukelia nepalankios išorinės ir vidinės sąlygos, įskaitant aplinkos sąlygas.
- 2.c.1. Visų pirma dėl nepalankaus oro, žaibo, susidūrimų su paukščiais, aukšto dažnio radiacinių laukų, ozono ir panašių reiškinių, bet neapsiribojant tik šiais reiškiniais, poveikio pagrįstai tikėtino produkto naudojimo metu neturi susidaryti nesaugios sąlygos.
- 2.c.2. Keleivių salone turi būti sudarytos tinkamos vežimo sąlygos ir pakankama apsauga nuo visų tikėtinų pavojų, atsirandančių vykdant skrydį ar avarinių situacijų metu, įskaitant gaisro, dūmų, toksiškų dujų ir staigaus išsihermetinimo pavojus. Turi būti numatyta, kad orlaivyje esantys asmenys galėtų pasinaudoti visomis tinkamomis galimybėmis išvengti rimtų sužeidimų bei greitai palikti orlaivį ir kad jie būtų apsaugoti nuo stabdymo jėgų avarinio tūpimo ant žemės ar vandens atveju. Orlaivyje turi būti aiškių ir nedviprasmiškų ženklų arba skelbimų, kurie orlaivyje esančius asmenis prirėkusi atitinkamai informuoti apie saugų elgesį ir saugos įrangos vietą bei teisingą jos naudojimą. Reikiama saugos įranga turi būti parengta naudojimui.
- 2.c.3. Įgulos kabina turi būti įrengta taip, kad palengvintų skrydžių vykdymą, įskaitant orientavimosi padėtyje priemones, ir visų tikėtinų bei avarinių situacijų valdymą. Įgulos kabinos aplinka neturi kelti pavojaus įgulos gebėjimui atlikti savo užduotis, ir ji turi būti tokios konstrukcijos, kad leistų išvengti trukdymų naudojimo metu ir netinkamo valdymo prietaisų naudojimo.
3. *Organizacijos (įskaitant projektavimu, gamyba ar technine priežiūra užsiimančius fizinius asmenis)*
- 3.a. Organizacijų patvirtinimai turi būti išduodami, kai patenkinamos toliau išvardytos sąlygos:
- 3.a.1. organizacija turi turėti visas darbo apimčiai būtinas priemones. Šios priemonės apima šiuos dalykus, tačiau jais neapsiriboja: patalpas, personalą, įrangą, įrankius bei medžiagas, užduočių dokumentus, išpareigojimus bei procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą;
- 3.a.2. organizacija turi įgyvendinti ir prižiūrėti tokią valdymo sistemą, kuri užtikrintų, kad būtų laikomasi šių esminių tinkamumo skraidyti reikalavimų, ir siekti nuolat tobulinti šią sistemą;
- 3.a.3. organizacija prirėkusi turi sudaryti susitarimus su kitomis atitinkamomis organizacijomis siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat laikomasi šių esminių tinkamumo skraidyti reikalavimų;
- 3.a.4. organizacija turi įdiegti pranešimo apie įvykį ir (arba) jų valdymo sistemą, kurią turi naudoti valdymo sistema pagal 3.a.2 punktą, ir sudaryti susitarimus pagal 3.a.3 punktą, kad būtų siekiama nuolat tobulinti produktų saugą.
- 3.b. Techninės priežiūros specialistų rengimo organizacijų atveju 3.a.3 ir 3.a.4 punktuose nustatyti reikalavimai netaikomi.

II PRIEDAS

4 straipsnio 4 dalyje nurodyti orlaiviai

4 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys netaikomos orlaiviams, priklausantiems vienai ar kelioms toliau nurodytoms kategorijoms:

- a) istoriniai orlaiviai, atitinkantys šiuos kriterijus:
- i) nesudėtingi orlaiviai, kurių:
 - pirminė konstrukcija buvo suprojektuota iki 1955 m. sausio 1 d., o
 - gamyba nutraukta iki 1975 m. sausio 1 d.
- arba
- ii) orlaiviai, turintys akivaizdžią istorinę reikšmę, susijusių su:
 - dalyvavimu svarbiame istoriniame įvykyje, arba
 - svarbiu aviacijos raidos etapu, arba
 - ypač svarbiu vaidmeniu valstybės narės ginkluotosiose pajėgose;
- b) orlaiviai, specialiai suprojektuoti ar pritaikyti moksliniams tyrimams, eksperimentiniams ar moksliniams tikslams, ir yra tikimybė, kad bus pagamintas tik nedidelis šių orlaivių skaičius;
- c) orlaiviai, kurių ne mažiau kaip 51 % pagamino mėgėjai ar pelno nesiekiančios mėgėjų asociacijos savam naudojimui ir be jokio komercinio tikslo;
- d) orlaiviai, kuriuos naudojo karinės pajėgos, išskyrus atvejus, kai orlaivis priklauso orlaivių tipui, kurio konstrukcijos standartą yra patvirtinusi Agentūra;
- e) lėktuvai, sraigtasparniai ir varikliu varomi parašiutai, kuriuose įrengti ne daugiau kaip du krėslai, o maksimali kilimo masė pagal valstybės narės registraciją neviršija:
- i) 300 kg – vienviečiam sausumos lėktuvui ar sraigtasparniui; arba
 - ii) 450 kg – dviviečiam sausumos lėktuvui ar sraigtasparniui; arba
 - iii) 330 kg – vienviečiam lėktuvui amfibijai ar lėktuvui ir (arba) sraigtasparniui su plūdėmis; arba
 - iv) 495 kg – dviviečiam lėktuvui amfibijai ar lėktuvui ir (arba) sraigtasparniui su plūdėmis, su sąlyga, kad tuo atveju, jei jis naudojamas ir kaip lėktuvas ir (arba) sraigtasparnis su plūdėmis, ir kaip sausumos lėktuvas, abiem atvejais neviršijamos atitinkamos maksimalios kilimo masės ribos;
 - v) 472,5 kg – dviviečiam sausumos lėktuvui, turinčiam prie sklandmens tvirtinamą bendrą gelbėjimosi parašiotinę sistemą;
 - vi) 315 kg – vienviečiam sausumos lėktuvui, turinčiam prie sklandmens tvirtinamą bendrą gelbėjimosi parašiotinę sistemą;
- taip pat lėktuvai, kurių smukos greitis arba mažiausias pastovus skridimo greitis tūpimo konfigūracijoje neviršija 35 mazgų kalibruoto oro greičio;
- f) vienviečiai ir dviviečiai malūnsparniai, kurių maksimali kilimo masė yra ne didesnė nei 560 kg;
- g) sklandytuvai, kurių maksimali tuščio vienviečio sklandytuvo masė yra ne didesnė nei 80 kg, o tuščio dviviečio – ne didesnė nei 100 kg, įskaitant sklandytuvus, pakeliamus išibėgėjant kojomis;

-
- h) tikslios orlaivių, atitinkančių a ar d punktuose išvardytus kriterijus, kopijos, sukonstruotos taip, kaip ir originalūs orlaiviai;
 - i) nepilotuojami orlaiviai, kurių darbinė masė yra ne didesnė nei 150 kg;
 - j) visi kiti orlaiviai, kurių maksimali tuščio orlaivio masė, įskaitant degalus, yra ne didesnė nei 70 kg.
-

III PRIEDAS

Esminiai pilotų licencijavimo reikalavimai, nurodyti 7 straipsnyje

1. Mokymas
 - 1.a. Bendrosios nuostatos
 - 1.a.1. Asmuo, kuris pradeda mokytis skraidyti orlaiviais, turi būti pakankamai subrendęs fiziškai, protiškai ir pakankamai išsilavinęs, kad galėtų įgyti, prisiminti bei įrodyti tinkamas teorines žinias ir praktinius įgūdžius.
 - 1.b. Teorinės žinios
 - 1.b.1. Pilotas turi įgyti ir išlaikyti tokio lygio žinias, kurios tiktų orlaivyje atliekamoms funkcijoms vykdyti ir būtų proporcingos su šios rūšies veikla susijusiai rizikai. Tokios žinios būtinai turi apimti bent šiuos dalykus:
 - i) oro teisę;
 - ii) bendrąsias žinias apie orlaivius;
 - iii) techninius klausimus, susijusius su orlaivių kategorija;
 - iv) skrydžio charakteristikas ir planavimą;
 - v) žmogaus galimybes ir jų ribas;
 - vi) meteorologiją;
 - vii) navigaciją;
 - viii) naudojimo procedūras, įskaitant išteklių valdymą;
 - ix) skrydžio principus;
 - x) ryšių priemones; ir
 - xi) ne techninio pobūdžio įgūdžius, įskaitant grėsmių ir klaidų atpažinimą ir valdymą.
 - 1.c. Teorinių žinių įrodymas ir išlaikymas
 - 1.c.1. Įgytos teorinės žinios ir gebėjimas jas prisiminti turi būti įrodomas jas nuolat vertinant mokymo metu, ir tam tikrais atvejais egzaminų metu.
 - 1.c.2. Turi būti išlaikytas tinkamas kompetencijos lygis teorinių žinių srityje. Atitiktis reikalavimams turi būti įrodoma reguliariai vertinant, egzaminuojant, testuojant ar tikrinant. Egzaminų, testų ar patikrinimų dažnumas turi būti proporcingas su šia veikla susijusiai rizikai.
 - 1.d. Praktiniai įgūdžiai
 - 1.d.1. Pilotas turi įgyti ir išlaikyti tokius praktinius įgūdžius, kurie tiktų jo atliekamoms funkcijoms orlaivyje vykdyti. Tokie įgūdžiai turi būti proporcingi su šios rūšies veikla susijusiai rizikai ir, jei tinka, turi apimti šias orlaivyje atliekamas funkcijas:
 - i) veiklą iki skrydžio ir skrydžio metu, įskaitant orlaivio charakteristikų, masės ir pusiausvyros nustatymą, orlaivio patikrinimą ir techninį aptarnavimą, degalų planavimą, oro sąlygų įvertinimą, maršruto planavimą, oro erdvės apribojimus bei kilimo ir tūpimo tako tinkamumą;
 - ii) manevrus ant žemės ir ore aerodromo teritorijoje;

- iii) atsargumo priemonės ir procedūras, skirtas susidūrimams išvengti;
- iv) orlaivio valdymą remiantis išoriniais vizualiaisiais orientyrais;
- v) manevrus skrydžio metu, įskaitant kritinių situacijų atveju, ir techniškai įmanomus manevrus, susijusius su orlaivio grąžinimu į valdomą padėtį iš kritinės būklės („upset“ manoeuvres);
- vi) įprastinius pakilimus ir tūpimus bei esant priešiniam ir šoniniam vėjui;
- vii) skrydžius vien pagal prietaisus, jei tinka veiklos rūšiai;
- viii) naudojimo procedūras, įskaitant gebėjimą dirbti komandoje ir išteklių valdymą, pagal skrydžio tipą, su vienanare ar daugianare įgula;
- ix) navigaciją ir oro erdvės taisyklių įgyvendinimą, taip pat susijusias procedūras, pasinaudojant, kai tinka, vizualiaisiais orientyrais ar navigacijos priemonėmis;
- x) veiksmus esant neįprastai ir avarinei situacijai, įskaitant imituojamus orlaivio įrangos sutrikimus;
- xi) atitiktą oro eismo paslaugų ir ryšių procedūroms;
- xii) specifinius orlaivio tipo ar klasės aspektus;
- xiii) papildomų praktinių įgūdžių mokymą, kurio gali prireikti siekiant sumažinti su konkrečia veikla susijusią riziką; ir
- xiv) pademonstruodamas ne techninio pobūdžio įgūdžius, įskaitant grėsmių ir klaidų atpažinimą ir valdymą, naudojant adekvačią vertinimo metodiką kartu su techninių įgūdžių vertinimu.

1.e. Praktinių įgūdžių įrodymas ir išlaikymas

1.e.1. Pilotas turi įrodyti gebėjimą atlikti procedūras ir manevrus pademonstruodamas tokio lygio kompetenciją, kuri tiktų jo atliekamoms funkcijoms orlaivyje vykdyti:

- i) valdydamas orlaivį neperžengiant jo galimybių ribų;
- ii) sklandžiai ir tiksliai atlikdamas visus manevrus;
- iii) priimdamas kvalifikuotus sprendimus ir pademonstruodamas meistriškumą;
- iv) taikydamas aviacijos žinias;
- v) nuolat valdydamas orlaivį taip, kad būtų užtikrinta procedūros ar manevro sėkmė; ir
- vi) pademonstruodamas ne techninio pobūdžio įgūdžius, įskaitant grėsmių ir klaidų atpažinimą ir valdymą, naudojant adekvačią vertinimo metodiką kartu su techninių įgūdžių vertinimu.

1.e.2. Turi būti išlaikomas tinkamas kompetencijos lygis praktinių įgūdžių srityje. Atitiktis reikalavimams turi būti įrodoma reguliariai vertinant, egzaminuojant, testuojant ar tikrinant. Egzaminų, testų ar patikrinimų dažnumas turi būti proporcingas su šia veikla susijusiai rizikai.

1.f. Kalbų mokėjimas

Pilotas turi įrodyti kalbos mokėjimą tokiu lygiu, kuris tiktų jo atliekamoms funkcijoms orlaivyje vykdyti. Toks įrodytas mokėjimas apima:

- i) gebėjimą suprasti informacijos apie orą dokumentus;

- ii) gebėjimą naudotis aviacinėmis maršruto, išvykimo bei atvykimo schemomis ir susijusiais aviacinės informacijos dokumentais; ir
- iii) gebėjimą bendrauti su kitais skrydžio įgulos nariais ir oro navigacijos tarnybomis visuose skrydžio etapuose, įskaitant pasirengimą skrydžiui.

1.g. Skrydį imituojantys mokymo prietaisai

Kai skrydį imituojantis mokymo prietaisas naudojamas mokymo tikslais arba siekiant įrodyti įgytus ar išlaikytus praktinius įgūdžius, šis prietaisas turi tikti konkrečiam veikimo lygiui tose srityse, kurios yra susijusios su atitinkamos užduoties atlikimu. Ypač svarbu, kad konfigūracijos ir valdymo ypatumai, orlaivio charakteristikos ir sistemų veikimas atitiktų orlaivį.

1.h. Mokymo kursai

1.h.1. Mokymas turi vykti mokymo kursų metu.

1.h.2. Mokymo kursai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- i) kiekvienai mokymo kursų rūšiai turi būti parengta programa; ir
- ii) mokymo kursai prirėikus turi apimti teorinių žinių ir praktinį skrydžių mokymą (įskaitant skrydį imituojančių mokymo prietaisų naudojimą).

1.i. Instruktoriai

1.i.1. Teorinis mokymas.

Teorinį mokymą turi rengti tinkamą kvalifikaciją turintys instruktoriai. Jie turi:

- i) turėti atitinkamų dėstomos srities žinių; ir
- ii) gebėti taikyti tinkamus mokymo metodus.

1.i.2. Mokymas skrydžio ir mokymas skrydį imituojančiu prietaisu.

Mokymą skrydžio ir mokymą skrydį imituojančiu prietaisu turi vykdyti tinkamai kvalifikuoti instruktoriai, turintys šias kvalifikacijas:

- i) atitinkantys teorinių žinių ir patirties reikalavimus, keliamus dėstomam dalykui;
- ii) sugebantys taikyti tinkamus mokymo metodus;
- iii) yra išbandę mokymo metodus tuose skrydžio manevruose ir procedūrose, susijusiose su mokymu skrydžio;
- iv) įrodę gebėjimą mokyti skrydžio, įskaitant prieš skrydį, skrydžio metu ir ant žemės atliekamus veiksmus; ir
- v) nuolat keliantys kvalifikaciją siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi naujausių mokymo standartų.

Skrydžių instruktoriai taip pat turi turėti teisę vykdyti orlaivio vado funkcijas tuose orlaiviuose, kuriuos mokoma valdyti, išskyrus mokymą valdyti naujų tipų orlaivius.

1.j. Egzaminuotojai

1.j.1. Už pilotų įgūdžių įvertinimą atsakingi asmenys turi:

- i) atitikti reikalavimus, keliamus mokymo skrydžio ar skrydį imituojančiu prietaisu instruktoriams;

- ii) gebėti įvertinti piloto sugebėjimus ir atlikti bandomuosius skrydžius bei patikrinimus.

2. Patirties reikalavimai

- 2.a.1. Asmuo, kuris yra skrydžio įgulos narys, instruktorius ar egzaminuotojas, turi įgyti pakankamos patirties vykdomų funkcijų srityje ir ją išlaikyti, išskyrus atvejus, kai įgyvendinimo taisyklėse numatyta, kad kompetencija turi būti įrodyta pagal 1.e punktą.

3. Mokymo organizacijos

3.a. Mokymo organizacijoms keliami reikalavimai

- 3.a.1. Mokymo organizacija, organizuojanti pilotų mokymą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- i) turėti visas priemones, būtinas visiems su jos veikla susijusiems įsipareigojimams įvykdyti. Šios priemonės apima šiuos dalykus, tačiau jais neapsiriboja: patalpas, personalą, įrangą, įrankius bei medžiagas, užduočių dokumentus, įsipareigojimus bei procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą;
- ii) įgyvendinti ir prižiūrėti valdymo sistemą, susijusią su sauga ir mokymo standartais, taip pat siekti nuolat tobulinti šią sistemą; ir
- iii) prireikus sudaryti susitarimus su kitomis atitinkamomis organizacijomis siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat laikomasi pirmiau išvardytų reikalavimų.

4. Tinkama sveikatos būklė

4.a. Medicininiai kriterijai

- 4.a.1. Visi pilotai turi periodiškai įrodyti, kad jų sveikatos būklė yra tinkama gerai atlikti savo funkcijoms, atsižvelgiant į veiklos rūšį. Tinkamumas įrodomas atliekant geriausia aviacijos medicinos praktika grindžiamą įvertinimą, atsižvelgiant į veiklos rūšį ir galimą protinės bei fizinės būklės blogėjimą dėl amžiaus.

Sveikatos būklės tinkamumas, apimantis fizinį ir protinį tinkamumą, reiškia, kad pilotas neserga jokia liga ir neturi jokios negalios, dėl kurių negalėtų:

- i) atlikti užduočių, reikalingų orlaiviui valdyti; arba
- ii) bet kuriuo metu vykdyti paskirtas užduotis; arba
- iii) teisingai suvokti savo aplinką.

- 4.a.2. Jei sveikatos būklės tinkamumas negali būti visiškai įrodytas, gali būti įgyvendinamos lygiavertę skrydžio saugą užtikrinančios rizikos sumažinimo priemonės.

4.b. Aviacijos medicinos gydytojai

- 4.b.1. Aviacijos medicinos gydytojas turi:

- i) būti kvalifikuotas ir turėti licenciją verstis medicinos praktika;
- ii) būti baigęs aviacijos medicinos mokslus ir nuolatos kelti savo kvalifikaciją aviacijos medicinos srityje, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi įvertinimo standartų;
- iii) turėti praktinių žinių ir patirties, susijusios su sąlygomis, kuriomis pilotai atlieka savo pareigas.

4.c Aviacijos medicinos centrai

4.c.1. Aviacijos medicinos centrai turi atitikti šiuos reikalavimus:

- i) turi turėti visas priemones, būtinas visiems išpareigojimams, susijusiems su jų teisėmis, įvykdyti. Šios priemonės apima šiuos dalykus, tačiau jais neapsiriboja: patalpas, personalą, įrangą, įrankius bei medžiagas, užduočių dokumentus, išpareigojimus bei procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą;
 - ii) įgyvendinti ir prižiūrėti valdymo sistemą, susijusią su sauga ir medicininio įvertinimo standartais, taip pat siekti nuolatos tobulinti šią sistemą;
 - iii) prireikus sudaryti susitarimus su kitomis atitinkamomis organizacijomis siekiant užtikrinti, kad būtų nuolat laikomasi šių reikalavimų.
-

IV PRIEDAS

Esminiai 8 straipsnyje minėti orlaivių naudojimo skrydžiams reikalavimai

1. *Bendrosios nuostatos*
 - 1.a. Skrydis neturi būti vykdomas, jei įgulos nariai ir atitinkamai kitas skrydžio personalas, dalyvaujantis pasirengime skrydžiui ir jo vykdyme, nėra susipažinę su taikytiniais įstatymais, reglamentais bei procedūromis, susijusiais su jų pareigų atlikimu, kurie yra nustatyti teritorijoms, kurios bus kertamos, aerodromams, kuriais planuojama pasinaudoti, ir su tuo susijusioms oro navigacijos priemonėms.
 - 1.b. Skrydis turi būti vykdomas taip, kad pasirengiant skrydžiui ir jį vykdant būtų laikomasi Skrydžio vadove arba prirėkus Veiklos vadove nustatytų orlaivio naudojimo skrydžiams procedūrų. Siekiant palengvinti šį procesą, visuose orlaivio naudojimo skrydžiams etapuose, esant įprastoms, neįprastoms ir avarinėms sąlygoms ir situacijoms, įgulos nariams turi būti sudaryta galimybė prirėkus naudotis kontrolinių sąrašų sistema. Kiekvienai pagrįstai numatomai avarinei situacijai turi būti nustatytos reikiamos procedūros.
 - 1.c. Prieš kiekvieną skrydį būtina apibrėžti kiekvieno įgulos nario vaidmenį ir pareigas. Orlaivio vadas turi būti atsakingas už orlaivio naudojimą ir saugą, taip pat už visų įgulos narių, keleivių ir vežamų krovinių saugą.
 - 1.d. Daiktai ar medžiagos, galintys kelti didelį pavojų sveikatai, saugai, turtui ar aplinkai, pavyzdžiui, pavojingi kroviniai, ginklai ir amunicija, neturi būti gabenami orlaiviu, jei susijusiai rizikai sumažinti nėra taikomos specialios saugos procedūros ir instrukcijos.
 - 1.e. Turi būti išsaugomi visi reikalingi duomenys, dokumentai, įrašai ir informacija apie kiekvieną skrydį, kurie turi būti registruojami laikantis 5.c punkte išdėstytų reikalavimų, ir jie turi būti saugomi mažiausiai tokį laikotarpį, koks yra suderinamas su skrydžio tipu.
2. *Pasirengimas skrydžiui*
 - 2.a. Skrydis neturi būti pradėtas, kol imantis visų turimų pagrįstų priemonių neįsitikinama, kad laikomasi visų šių sąlygų:
 - 2.a.1. Skrydžiui vykdyti suteikiamos tinkamos priemonės, tiesiogiai būtinos skrydžiui ir saugiam orlaivio naudojimui, įskaitant ryšių ir navigacijos priemones, atsižvelgiant į turimus Oro navigacijos informacijos paslaugų dokumentus.
 - 2.a.2. Įgula turi žinoti atitinkamos avarinės įrangos vietą ir mokėti ją naudoti bei apie tai informuoti keleivius. Įgulai ir keleiviams turi būti suteikta pakankamai specialios informacijos apie avarines procedūras ir keleivių salono saugos įrangos naudojimą.
 - 2.a.3. Orlaivio vadas turi būti tikras, kad:
 - i) orlaivis yra tinkamas skraidyti, kaip nurodyta 6 punkte;
 - ii) orlaivis, jei reikalaujama, yra tinkamai registruotas ir orlaivyje yra visi reikiami pažymėjimai;
 - iii) orlaivyje yra sumontuoti ir veikia 5 punkte nurodyti prietaisai ir įranga, reikalingi tam skrydžiui vykdyti, išskyrus atvejus, kai jie nėra sumontuoti vadovaujantis minimalios įrangos sąrašu (MIS) ar kitu lygiavėčiu dokumentu;
 - iv) orlaivio masė ir svorio centras yra tokie, kad skrydis gali būti vykdomas neperžengiant ribų, nustatytų tinkamumo skraidyti dokumentuose;
 - v) visas keleivių bagažas, rankinis bagažas ir kroviniai yra tinkamai pakrauti ir pritvirtinti; ir

vi) skrydžio metu niekada nebus viršyti orlaivio naudojimo apribojimai, nurodyti 4 punkte.

- 2.a.4. Skrydžio įgulai turi būti suteikta informacija apie meteorologines sąlygas išvykimo, paskirties ir prireikus atsarginiuose aerodromuose, taip pat apie maršruto sąlygas. Ypatingas dėmesys turi būti atkreipiamas į galimai pavojingas atmosferos sąlygas.
- 2.a.5. Jei ruošiamasi skristi žinomomis ar tikėtinomis apledėjimo sąlygomis, orlaivis turi būti sertifikuotas, įrengtas ar (arba) paruoštas saugiam naudojimui tokiomis sąlygomis.
- 2.a.6. Skrydžio, vykdomo vadovaujantis vizualiųjų skrydžių taisyklėmis, atveju meteorologinės sąlygos visą skrydžio kelią turi būti tokios, kad būtų galima laikytis šių taisyklių. Skrydžio, vykdomo vadovaujantis skrydžių pagal prietaisus taisyklėmis, atveju paskirties ir prireikus atsarginis (-iai) aerodromas (-ai), kuriuose orlaivis galėtų nutūpti, turi būti parinktas (-i) visų pirma atsižvelgiant į prognozuojamas meteorologine sąlygas, galimybę gauti oro navigacijos paslaugas ir pasinaudoti antžemine įranga, taip pat skrydžių pagal prietaisus procedūras, patvirtintas valstybės, kurioje yra paskirties ir (arba) atsarginis aerodromas.
- 2.a.7. Degalų ir tepalų kiekio orlaivyje turi pakakti, kad būtų galima visiškai saugiai užbaigti numatomą skrydį, atsižvelgiant į meteorologines sąlygas, visus orlaivio eksploatacinėms charakteristikoms įtakos turinčius veiksnius ir visus tikėtinus skrydžio vėlavimus. Be to, turi būti vežamos degalų atsargos nenumatytiems atvejams. Kai tinka, turi būti nustatytos degalų valdymo skrydžio metu procedūros.

3. Skrydžių vykdymas

3.a. Vykdamas skrydžius turi būti laikomasi visų šių sąlygų:

- 3.a.1. Kai tai tinka pagal orlaivio tipą, pakilimo bei tūpimo metu ir visuomet, kai, orlaivio vado nuomone, tai yra būtina dėl saugos priežasčių, kiekvienas įgulos narys privalo atsisėsti į savo krėslą ir prisiegti saugos diržu, atsižvelgiant į orlaivio tipą.
- 3.a.2. Kai tai tinka pagal orlaivio tipą, visi skrydžio įgulos nariai, turintys eiti pareigas įgulos kabinoje, privalo būti ir likti savo vietose prisiegti saugos diržus, išskyrus tuos atvejus, kai jiems reikia išeiti dėl fiziologinių poreikių ar vykdomų funkcijų.
- 3.a.3. Kai tai tinka pagal orlaivio tipą ir skrydžio tipą, prieš orlaiviui pakylant ir nutūpiant, riedant ir visuomet, kai tai būtina dėl saugos priežasčių, orlaivio vadas turi užtikrinti, kad kiekvienas keleivis sėdėtų savo krėslė ir būtų tinkamai prisiegti saugos diržą.
- 3.a.4. Skrydis turi būti vykdomas taip, kad visuose skrydžio etapuose būtų išlaikomas reikiamas atstumas iki kitų orlaivių ir užtikrinamas tinkamas kliūčių perskridimo aukštis. Toks atstumas turi būti ne mažesnis, nei reikalaujama taikytinose skrydžių taisyklėse.
- 3.a.5. Skrydis neturi būti tęsiamas, išskyrus atvejus, kai žinomos sąlygos atitinka bent 2 punkte nurodytas sąlygas. Be to, skrydžio, vykdomo vadovaujantis skrydžių pagal prietaisus taisyklėmis, atveju artėjimo tūpti aerodrome negalima tęsti skrendant žemiau tam tikro nustatyto aukščio ar nukrypus nuo tam tikros padėties, jei sąlygos neatitinka reikalaujamų matomumo kriterijų.
- 3.a.6. Avarinės situacijos atveju orlaivio vadas turi užtikrinti, kad visi keleiviai gautų instrukcijas dėl avarinių veiksmų, kurie atitiktų aplinkybes.
- 3.a.7. Orlaivio vadas turi imtis visų reikalingų priemonių, kad sumažintų tvarką pažeidžiančių keleivių elgesio pasekmes skrydžiui.
- 3.a.8. Orlaivis neturi riedėti aerodromo judėjimo lauku, o jo sraigai neturi būti įjungti, jei už šiuos procesus atsakingas asmuo neturi tinkamos kompetencijos.
- 3.a.9. Prireikus būtina taikyti reikiamas degalų valdymo skrydžio metu procedūras.

4. *Orlaivio eksploatacinės charakteristikos ir naudojimo apribojimai*
- 4.a. Orlaivis turi būti naudojamas laikantis jo tinkamumo skraidyti dokumentų ir visų susijusių naudojimo procedūrų bei apribojimų, kaip nurodyta patvirtintuose Pilotavimo taisyklėse arba atitinkamais atvejais lygiaverčiuose dokumentuose. Pilotavimo taisyklės ar lygiaverčiai dokumentai turi būti prieinami įgulai ir atnaujinami kiekvienam orlaiviui atskirai.
- 4.b. Orlaivis turi būti naudojamas laikantis taikytinų aplinkos apsaugos dokumentų.
- 4.c. Skrydis turi būti pradamas ar tęsiamas tik tuo atveju, kai nustatytos orlaivio eksploatacinės charakteristikos, atsižvelgiant į visus veiksnius, turinčius didelės įtakos jo eksploatacinių charakteristikų lygiui, sudaro galimybes įvykdyti visus skrydžio etapus, nepažeidžiant taikytinų atstumų (zonų) ir kliūčių perskridimo aukščio atsižvelgiant į suplanuotą skridimo masę. Su eksploatacinėmis charakteristikomis susiję veiksniai, turintys didelės įtakos pakilimui, skridimui nustatytu maršrutu ir artėjimui (tūpimui), visų pirma yra šie:
- i) naudojimo procedūros;
 - ii) oro uosto barometrinis aukštis;
 - iii) temperatūra;
 - iv) vėjas;
 - v) kilimo ir tūpimo zonos dydis, nuolydis bei sąlygos; ir
 - vi) orlaivio sklandmens, variklio ar sistemų būklė, atsižvelgiant į galimą nusidėvėjimą.
- 4.c.1. Į tokius veiksnius būtina atsižvelgti tiesiogiai kaip į naudojimo parametrus arba netiesiogiai, taikant leistinas normas ar ribas, kurias galima numatyti planuojant skrydžio tipą atitinkančias eksploatacines charakteristikas.
5. *Prietaisai, duomenys ir įranga*
- 5.a. Orlaivyje turi būti sumontuota visa navigacijos, ryšių ir kita įranga, būtina numatytam skrydžiui vykdyti, atsižvelgiant į oro eismą reglamentuojančias taisykles bei taisykles, taikytinas bet kuriame skrydžio etape.
- 5.b. Prireikus orlaivyje turi būti sumontuota visa reikalinga saugos, medicininė, evakuacijos ir gelbėjimosi įranga, atsižvelgiant į riziką, susijusią su skrydžių zona, skridimo maršrutais, skrydžio aukščiu ir trukme.
- 5.c. Visi duomenys, kurių įgulai reikia skrydžiui vykdyti, turi būti atnaujinami ir laikomi orlaivyje, atsižvelgiant į taikytinas oro eismą reglamentuojančias taisykles, skrydžių taisykles, skrydžio aukščius ir skrydžių zonas.
6. *Tinkamumo skraidyti testinumas*
- 6.a. Orlaivis turi būti naudojamas tik tuo atveju, kai:
- i) orlaivis yra tinkamas skraidyti;
 - ii) valdymo ir avarinė įranga, reikalinga numatytam skrydžiui vykdyti, yra tinkama naudoti;
 - iii) orlaivio tinkamumo skraidyti dokumentas galioja; ir
 - iv) orlaivio techninė priežiūra atliekama pagal jo techninės priežiūros programą.
- 6.b. Prieš kiekvieną skrydį ar kelis nuolat paeilui vykdomus skrydžius orlaivis turi būti patikrinamas prieš skrydį siekiant nustatyti, ar jis tinka numatomam skrydžiui.

- 6.c. Į techninės priežiūros programą visų pirma turi būti įtraukiamos techninės priežiūros užduotys ir jų atlikimo intervalai, pirmiausia tie, kurie pagal tinkamumo skraidyti tęstinumo instrukcijas yra privalomi.
- 6.d. Orlaivis turi būti naudojamas tik tuo atveju, kai jį atiduoda naudoti kvalifikuoti asmenys ar organizacijos, prieš tai atlikę techninę priežiūrą. Pasirašytame atidavimo naudoti dokumente visų pirma turi būti nurodyta pagrindinė informacija apie atliktą techninę priežiūrą.
- 6.e. Visi įrašai, įrodantys orlaivio tinkamumą skraidyti, turi būti saugomi, kol juose pateikta informacija nebus pakeista savo apimtimi ir išsamumu lygiaverte nauja informacija; išsamius techninės priežiūros įrašus saugoti būtina ne trumpiau nei 24 mėnesius. Kai orlaivis išnuomojamas, visi įrašai, įrodantys orlaivio tinkamumą skraidyti, turi būti saugomi ne trumpiau nei visą nuomos laikotarpį.
- 6.f. Visi atlikti pakeitimai ir remontas turi atitikti pagrindinius tinkamumo skraidyti reikalavimus. Turi būti saugomi atitiktį tinkamumo skraidyti reikalavimams patvirtinantys duomenys.
7. *Įgulos nariai*
- 7.a. Įgulos narių skaičius ir sudėtis turi būti nustatomi atsižvelgiant į:
- orlaivio sertifikavimo apribojimus, įskaitant, jei taikytina, atitinkamą avarinės evakuacijos demonstravimą;
 - orlaivio konfigūraciją; ir
 - skrydžio tipą bei trukmę.
- 7.b. Keleivių salono įgulos nariai turi:
- būti mokomi ir nuolatos tikrinami, kad pasiektų ir išlaikytų reikiamą kompetencijos lygį, būtiną su sauga susijusioms paskirtoms pareigoms atlikti; ir
 - būti periodiškai vertinami dėl jų sveikatos būklės tinkamumo su skrydžių sauga susijusioms paskirtoms pareigoms atlikti. Tinkamumas turi būti įrodomas atliekant atitinkamą įvertinimą, pagrįstą geriausia aviacijos medicinos praktika.
- 7.c. Orlaivio vadas turi turėti teisę duoti įsakymus ir imtis visų tinkamų veiksmų orlaivio skrydžiui ir orlaivio bei jame esančių asmenų ir (arba) turto saugai užtikrinti.
- 7.d. Avarinės situacijos, kuri kelia pavojų skrydžiui ar orlaivio ir (arba) jame esančių asmenų saugai, atveju orlaivio vadas turi imtis visų veiksmų, kurie, jo manymu, yra būtini dėl saugos priežasčių. Jei tokie veiksmai yra susiję su vietos taisyklių ar procedūrų pažeidimu, orlaivio vadas turi būti atsakingas už tai, kad apie tai nedelsiant būtų pranešta tinkamai vietos valdžios institucijai.
- 7.e. Ypatingos avarinės situacijos neturi būti imituojamos, kai orlaiviu skraidinami keleiviai ar kroviniai.
- 7.f. Nė vienas įgulos narys neturi leisti, kad dėl nuovargio, atsižvelgiant, *inter alia*, į nuolatinį nuovargį, miego trūkumą, perskristų zonų skaičių, darbą naktį arba laiko zonų kaitą, jo užduočių vykdymas ir (arba) gebėjimas priimti sprendimus pablogėtų taip, kad kiltų pavojus skrydžio saugai. Poilsio laikas turi būti pakankamos trukmės, kad įgulos nariai galėtų atgauti jėgas po ankstesnio darbo laiko ir kad jie gerai pailsėję galėtų pradėti kitą tarnybinį skrydžio laiką.
- 7.g. Įgulos narys neturi atlikti orlaivyje jam pavestų pareigų, jei vartojo psichotropinių medžiagų ar alkoholio arba blogai jaučiasi dėl susižalojimo, nuovargio, gydymosi vaistais, ligos ar kitų panašių priežasčių.

8. *Papildomi reikalavimai orlaivių skrydžiams komerciniais tikslais ir skrydžiams sudėtingu varikliu varomais orlaiviais.*
- 8.a. Orlaivių skrydžiai komerciniais tikslais ir skrydžiai sudėtingu varikliu varomais orlaiviais neturi būti vykdomi, kol neįvykdytos šios sąlygos:
- 8.a.1. orlaivio naudotojas turi būti tiesiogiai ar netiesiogiai sudaręs sutartis dėl skrydžio mastą ir apimtį atitinkančių priemonių. Šios priemonės apima tokius dalykus, tačiau jais neapsiriboja: orlaivius, patalpas, valdymo struktūrą, personalą, įrangą, užduočių dokumentus, išpareigojimus bei procedūras, prieigą prie atitinkamų duomenų ir jų registravimą;
- 8.a.2. orlaivio naudotojas turi dirbti tik su atitinkamai mokytu ir kvalifikuotu personalu, taip pat įgyvendinti ir nuolat atnaujinti mokymo bei tikrinimo programas įgulos nariams ir kitam susijusiam personalui;
- 8.a.3. orlaivio naudotojas turi sudaryti MĮS arba kitą lygiavertį dokumentą, atsižvelgdamas į šiuos aspektus:
- i) dokumente turi būti numatytas orlaivio naudojimas konkrečiomis sąlygomis, kai tam tikri prietaisai, įrangos elementai ar funkcijos pradeda skrydį neveikia;
 - ii) dokumentas turi būti parengtas kiekvienam atskiram orlaiviui, atsižvelgiant į orlaivio naudotojo turimas atitinkamas naudojimo ir techninės priežiūros sąlygas; ir
 - iii) MĮS turi būti pagrįstas pagrindiniu minimalios įrangos sąrašu (PMĮS), jei toks turimas, ir neturi būti mažiau griežtas nei PMĮS;
- 8.a.4. orlaivio naudotojas turi įgyvendinti ir prižiūrėti valdymo sistemą, kuri užtikrintų, kad būtų laikomasi šių esminių naudojimo reikalavimų, ir siekti nuolat tobulinti šią sistemą; ir
- 8.a.5. orlaivio naudotojas turi sudaryti ir taikyti avarijų prevencijos ir saugos programą, įskaitant pranešimo apie įvykius programą, kuri turi būti naudojama pagal valdymo sistemą, siekiant nuolat tobulinti skrydžių saugą.
- 8.b. Orlaivių skrydžiai komerciniais tikslais ir skrydžiai sudėtingu varikliu varomais orlaiviais turi būti vykdomi tik vadovaujantis orlaivio naudotojo Skrydžių vykdymo vadovu. Tokiame vadove turi būti visos reikiamos instrukcijos, informacija bei procedūros, skirtos visiems naudojamiems orlaiviams ir skrydžių personalui savo pareigoms atlikti. Turi būti nurodomi apribojimai, taikytini įgulos narių skrydžio laikui, tarnybinio skrydžio laikui ir poilsio laikui. Skrydžių vykdymo vadovas ir jo atnaujintos redakcijos turi atitikti patvirtintas Pilotavimo taisykles ir prireikus turi būti keičiamas.
- 8.c. Orlaivio naudotojas turi nustatyti atitinkamas procedūras, kad sumažintų tvarką lėktuve pažeidžiančių keleivių elgesio pasekmes skrydžio saugai.
- 8.d. Orlaivio naudotojas turi parengti ir taikyti saugumo programas, pritaikytas orlaivio ir skrydžio tipui, kuriose visų pirma būtų numatytas:
- i) skrydžio įgulos kabinos saugumas;
 - ii) paieškos orlaivyje kontrolinis sąrašas;
 - iii) mokymo programos;
 - iv) elektroninių ir kompiuterinių sistemų apsauga, siekiant išvengti tyčinio sistemų darbo trikdymo ir jų gadinimo; ir
 - v) pranešimai apie neteisėtus veiksmus.
- Kai saugumo priemonės gali turėti neigiamos įtakos skrydžio saugai, turi būti įvertinama rizika ir nustatytos atitinkamos procedūros, kurios mažintų riziką skrydžių saugai. Dėl to gali atsirasti būtinybė naudoti specialią įrangą.
- 8.e. Orlaivio naudotojas privalo vieną iš skrydžio įgulos pilotų paskirti orlaivio vadu.

- 8.f. Siekiant užkirsti kelią darbuotojų nuovargiui, būtina vadovautis darbo grafiku. Skrydžiui ar keliems skrydžiams sudaromame darbo grafike turi būti nustatytas skrydžio laikas, tarnybinio skrydžio laikas, darbo ir pritaikytas poilsio laikas. Nustatant darbo grafiko apribojimus, turi būti atsižvelgta į visus susijusius nuovargį skatinančius veiksnius, pavyzdžiui, perskristų zonų skaičių, laiko zonų kirtimą, miego trūkumą, sutrikusį paros ciklą, darbą naktį, padėtį, susikaupusį tarnybos laiką konkrečiais laikotarpiais, paskirtų užduočių pasidalijimą tarp įgulos narių, taip pat aprūpinimą didesnėmis įgulomis.
- 8.g. 6.a, 6.d ir 6.e punktuose nurodytų užduočių vykdymą turi kontroliuoti organizacija, atsakinga už tinkamumo skraidyti tęstinumo valdymą, kuri be I priedo 3.a punkte nurodytų reikalavimų privalo atitikti šias sąlygas:
- i) organizacija turi būti kompetentinga techniškai prižiūrėti produktus, jų dalis bei prietaisus, už kuriuos yra atsakinga, arba su tinkamai kvalifikuota organizacija turi sudaryti sutartį dėl šių produktų, dalių bei prietaisų techninės priežiūros; ir
 - ii) organizacija turi parengti organizacijos vadovą, kuriuo naudotūsi ir vadovautūsi atitinkamas personalas. Šiame vadove turi būti išdėstytos visos organizacijos taikomos tinkamumo skraidyti tęstinumo procedūros, prirėkus įskaitant šios organizacijos ir patvirtintos techninės priežiūros organizacijos administracinius susitarimus.

V PRIEDAS

13 straipsnyje minėtoms kompetentingoms organizacijoms taikomi kriterijai

1. Organizacija, jos direktorius ir už patikrinimų atlikimą atsakingi darbuotojai negali nei tiesiogiai, nei kaip įgaliotieji atstovai būti susiję su produktų, dalių, prietaisų, sudedamųjų dalių ar sistemų projektavimu, gamyba, prekyba, technine priežiūra, jų valdymu, paslaugų teikimu ar naudojimu. Tačiau neatmetama galimybė susijusioms organizacijoms ir kompetentingai organizacijai keistis technine informacija.
 2. Organizacija ir už sertifikavimo užduotis atsakingas personalas turi vykdyti savo pareigas laikydamiesi aukščiausių profesinio sąžiningumo ir techninės kompetencijos principų, jie neturi priklausyti nuo asmenų ar asmenų grupių, kuriems visų pirma yra svarbūs sertifikavimo užduočių rezultatai, spaudimo ar skatinimo, ypač finansinio, kuris gali turėti įtakos jų sprendimams ar patikrinimo rezultatams.
 3. Organizacija turi samdyti darbuotojus ir turėti reikalingų priemonių, kad deramai atliktų su sertifikavimo procesu susijusias technines ir administracines užduotis; ji taip pat turėtų turėti galimybę naudotis išskirtiniams patikrinimams reikalinga įranga.
 4. Už patikrinimus atsakingi darbuotojai turi:
 - turėti tinkamą techninį ir profesinį parengimą,
 - pakankamai gerai išmanyti atliekamų sertifikavimo užduočių reikalavimus ir turėti tinkamą jų atlikimo patirtį,
 - sugebėti parengti deklaracijas, protokolus ir ataskaitas, reikalingas įrodyti, kad reikiami patikrinimai buvo atlikti.
 5. Turi būti užtikrintas patikrinimus atliekančių darbuotojų nešališkumas. Jų atlyginimas neturi priklausyti nuo atliktų patikrinimų skaičiaus ar tokių patikrinimų rezultatų.
 6. Organizacija privalo sudaryti civilinės atsakomybės draudimo sutartį, išskyrus atvejus, kai pagal nacionalinę teisę atsakomybę prisiima viena iš valstybių narių.
 7. Organizacijos personalas turi saugoti profesines paslaptis, kurias jis sužinojo vykdydamas savo užduotis pagal šį reglamentą.
-

VI PRIEDAS
ATTIKMENŲ LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio 1 dalis	2 straipsnio 1 dalis
2 straipsnio 2 dalies a–e punktai	2 straipsnio 2 dalies a–e punktai
—	2 straipsnio 2 dalies f punktas
2 straipsnio 3 dalis	2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio a–g punktai	3 straipsnio a–g punktai
—	3 straipsnio h–l punktai
4 straipsnio 1 dalies a–c punktai	4 straipsnio 1 dalies a–c punktai
—	4 straipsnio 1 dalies d punktas
—	4 straipsnio 2–3 dalys
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnio 4 dalis
—	4 straipsnio 5 dalis
4 straipsnio 3 dalis	4 straipsnio 6 dalis
5 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 1 dalis
5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos išanginė formuluotė	5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos išanginė formuluotė
5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–c punktai	5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–c punktai
5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos d punktas	5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos d ir e punktas
5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos e ir f punktai	5 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos f ir g punktai
—	5 straipsnio 3 dalis
5 straipsnio 3 dalis	5 straipsnio 4 dalis
5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos išanginė formuluotė	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos išanginė formuluotė
5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a – d punktai	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a – d punktai
5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos e punkto i–iii papunkčiai	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos e punkto i–iii papunkčiai
—	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos e punkto iv–vi papunkčiai
5 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos f–i punktai	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos f–i punktai
—	5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos j punktas
5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos išanginė formuluotė	5 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos išanginė formuluotė
5 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktai	5 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktai
—	5 straipsnio 6 dalies pirmos pastraipos d punktas
6 straipsnis	6 straipsnis
—	7 straipsnis
—	8 straipsnis
—	9 straipsnis
—	10 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002	Šis reglamentas
8 straipsnio 1 dalis	11 straipsnio 1 dalis
—	11 straipsnio 2–4 dalys
8 straipsnio 2 dalis	11 straipsnio 5 dalis
—	11 straipsnio 6 dalis
9 straipsnis	12 straipsnis
—	13 straipsnis
10 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
—	14 straipsnio 2 dalis
10 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 3 dalis	14 straipsnio 4 dalis
10 straipsnio 4 dalis	14 straipsnio 5 dalis
10 straipsnio 5 dalis	14 straipsnio 6 dalis
10 straipsnio 6 dalis	14 straipsnio 7 dalis
11 straipsnis	15 straipsnis
—	16 straipsnis
12 straipsnis	17 straipsnis
13 straipsnio įžanginė formuluotė	18 straipsnio įžanginė formuluotė
13 straipsnio a punktas	18 straipsnio a punktas
—	18 straipsnio b punktas
13 straipsnio b punktas	18 straipsnio c punktas
13 straipsnio c punktas	18 straipsnio d punktas
—	18 straipsnio e punktas
14 straipsnis	19 straipsnis
15 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė	20 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė
15 straipsnio 1 dalies a–j punktai	20 straipsnio 1 dalies a–j punktai
—	20 straipsnio 1 dalies k ir l punktai
15 straipsnio 2 dalis	20 straipsnio 2 dalis
—	21 straipsnis
—	22 straipsnis
—	23 straipsnis
16 straipsnio 1 ir 2 dalys	24 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	24 straipsnio 3 dalis
16 straipsnio 3 dalis	24 straipsnio 4 dalis
16 straipsnio 4 dalis	24 straipsnio 5 dalis
—	25 straipsnis
17 straipsnis	26 straipsnis
18 straipsnis	27 straipsnis
19 straipsnis	28 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002	Šis reglamentas
20 straipsnis	29 straipsnis
21 straipsnis	30 straipsnis
22 straipsnis	31 straipsnis
23 straipsnis	32 straipsnis
24 straipsnio 1–4 dalys	33 straipsnio 1–4 dalys
—	33 straipsnio 5 dalis
25 straipsnio 1 ir 2 dalys	34 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	34 straipsnio 3 dalis
26 straipsnis	35 straipsnis
27 straipsnis	36 straipsnis
28 straipsnis	37 straipsnis
29 straipsnio 1 ir 2 dalys	38 straipsnio 1 ir 2 dalys
29 straipsnio 3 dalies a–j punktai	38 straipsnio 3 dalies a–j punktai
—	38 straipsnio 3 dalies k ir l punktai
30 straipsnis	39 straipsnis
31 straipsnis	40 straipsnis
32 straipsnis	41 straipsnis
33 straipsnis	42 straipsnis
34 straipsnis	43 straipsnis
35 straipsnis	44 straipsnis
36 straipsnis	45 straipsnis
37 straipsnis	46 straipsnis
38 straipsnis	47 straipsnis
39 straipsnis	48 straipsnis
40 straipsnis	49 straipsnis
41 straipsnis	50 straipsnis
42 straipsnis	51 straipsnis
43 straipsnis	52 straipsnis
44 straipsnis	53 straipsnis
45 straipsnis	54 straipsnis
46 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė	55 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė
46 straipsnio 1 dalies a–d punktai	55 straipsnio 1 dalies a–d punktai
—	55 straipsnio 1 dalies e punktas
46 straipsnio 2 ir 3 dalys	55 straipsnio 2 ir 3 dalys
—	56 straipsnis
—	57 straipsnis
47 straipsnio 1 ir 2 dalys	58 straipsnio 1 ir 2 dalys
47 straipsnio 3 dalis	—

Reglamentas (EB) Nr. 1592/2002	Šis reglamentas
47 straipsnio 4 dalis	58 straipsnio 3 dalis
47 straipsnio 5 dalis	—
—	58 straipsnio 4 dalis
48 straipsnio 1 dalies išanginė formuluotė	59 straipsnio 1 dalies išanginė formuluotė
48 straipsnio 1 dalies a punktas	59 straipsnio 1 dalies a ir b punktai
48 straipsnio 1 dalies b ir c punktai	59 straipsnio 1 dalies c ir d punktai
—	59 straipsnio 1 dalies e punktas
48 straipsnio 2–3 dalys	59 straipsnio 2–3 dalys
	59 straipsnio 4 dalis
48 straipsnio 4–10 dalys	59 straipsnio 5–11 dalys
49 straipsnis	60 straipsnis
50 straipsnis	61 straipsnis
51 straipsnis	62 straipsnis
52 straipsnis	63 straipsnis
53 straipsnis	64 straipsnis
54 straipsnis	65 straipsnis
55 straipsnis	66 straipsnis
56 straipsnis	67 straipsnis
—	68 straipsnis
57 straipsnis	69 straipsnis
59 straipsnis	70 straipsnis